„Разьвіць узмоцненую работу па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў“ (ЦК УсеКП(б)

Пралетары ўсіх краін, аб'ядайцеся!

Зьвязда

Орган ЦК і Мін. Гарнему Камуністычнай партыі (б) Беларусі.

Год выданьня—XV
(№ 236 (4341)
Пяцідзелак 31 жніўня
1931 г.
Выходзіць
БЕСЬПЕРАПЫНКА.

ЗЬДЗЕЛЬШЧЫНУ—ВА УСЕ ГАЛІНЫ калгаснага вытворства

АПАРТУНІСТЫ З ДРЫСЕНСКАГА І КРУПСКАГА РАЁНАЎ ТАРМОЗЯЦЬ УМАЦАВАНЬНЕ КАЛГАСАЎ

ЗЛАМАЦЬ СУПРАЦІЎЛЕНЬНЕ КУЛАКА, БЯЗЬЛІТАСНА ЗМАГАЦЦА З ЯГО АГЕНТАМІ—ПРАВЫМІ І „ЛЕВЫМІ“ АПАРТУНІСТАМІ

Па-бальшавіцку выканаць пляны асеньня-зімовых перавозак

Чыгуначны транспарт БССР шчыльне падышоў да асеньня-зімовых перавозак.

ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове ад 3-га жніўня гэтага году канстатаваў, што на многіх рашаючых участках (у першую чаргу—Віцебск, Магілеў, Ворша) чыгуначны транспарт БССР падрыхтаваўся да перавозак слабо.

Ліпеньскі план пагрузкі па чыгуначным транспорце БССР не давыкананы на 20%. У ліпені пагрузка зьнізана супроць чэрвеня на 4 проц. За 19 дзён жніўня на Зах. чыгунцы, па віне чыгуначнікаў, штодзённа не дагружалася ў сярэднім па 365 вагонаў, па віне ўкраінскіх чыгунак 176 вагонаў. На Зах. чыгунцы за гэты-ж тэрмін штодзённа заставалася пад выгрузкай у сярэднім 755 вагонаў.

Па чыгунцы МБЖ за 19 дзён жніўня было падагружана 2743 вагоны, прычым па віне чыгунак 1624 вагоны. Пад выгрузкай застаялася па чыгунцы МБЖ у сярэднім па 86,5 ваг.

Усе гэтыя факты гавораць аб тым, што тыя ЗРУХІ, якія адбыліся на чыгунцы за апошні перыяд, яшчэ далёка невыстарчальны, што патрэбна штодзён на ўпартая работа па далейшаму узмацненьню транспарту.

Зараз пачаўся самы адказны момант грузавых апэрацый. Плановыя бесьперабойныя грузаперавозкі збожжа, лесу, буданматэрыялаў, гародніны і г. д. павінны быць поўнасьцю забясьпечаны КЛІЕНТУРАЙ згодна предугледжаных планаў і своечасова дастаўлены чыгунцы. Між тым трэба адзначыць, што кліентура да сямога апошняга часу працягвае зрываць работу чыгуначнага транспарту, не гледзячы на суровую дырэктыву ЦК КП(б)Б і СНК аб матар'яльнай і судовай адказнасьці за невыкананьне кліентурай узятых на сябе абавязкаў. Кліентура не прад'яўляе грузаў у тэрміны, предугледжаныя дагаворамі і вынікае залукі. Узорная праверка выкананьня дагавораў рубрыкі зьявіцца першым стымулам своечасовай падвозкі і дастаўкі грузаў.

Дагэтуль яшчэ адсутнічае КАНТАКТ У РАБОЦЕ ПАМІЖ ЧЫГУНАЧНЫМ І РАЧНЫМ ТРАНСПАРТАМ. Чыгуначны транспарт не выкарыстоўвае свае правы на перадачу поўных відаў грузаў, якія могуць быць перавезены рачным транспартам.

ТОРМІНОВАЯ РАЗГРУЗКА ЧЫГУНАЧНЫХ ВУЗЛОЎ — ВАЖНЕЙШАЯ УМОВА ПАСКАРЭНЬНЯ АБАРОТУ ВАГОННАГА ПАРКУ.

На кожным чыгуначным вузле, на кожнай станцыі трэба ў тэрміновым парадку стварыць тройкі з адказных працоўнікоў, якія павінны будуць пільна сачыць за разгрузкай чыгунак.

Дрэннае становішча ў падрыхтоўцы да асеньня-зімовых перавозак трэба перш за ўсё тлумачыць тым, што з боку раду партыйных, прафэсыянальных і гаспадарчых, арганізацый чыгункі была пралупена стадыя на сямёрк, ня былі поўнасьцю выкарыстаны ўнутраныя рэсурсы, дрэнна рэгістраўлена рабочая сіла, адсутнічала напяжанне кіраўніцтва вытворчымі народамі і ўдарніцкім рухам. Адсутнічала выразная планавасьць у рабоце. Мае месца зусім слабае ўкараненьне адзінаначальня, няўменьне маніпуляваньне перавозак, нявыстарчальна рашучае ўкараненьне гаспадарчага разлікунку ва ўсіх зьвеньнях транспарту, будаўнічых і пагрузачна-разгрузачных работах, слабая працыдысцыпліна і г. д.

СПАРАНАЯ ЯЗДА І па сёньняшні дзень яшчэ поўнасьцю не замацавана.

ЦК КП(б)Б сваёй пастановай ад 3-га жніўня, 2-гі пленум Белбюро ЦК чыгуначнікаў пастановамі ад 21-га жніўня і ЦК чыгуначнікаў СССР сваёй пастановай аб асеньня-зімовых перавозках намецілі цэлую сыстэму канкрэтных мерапрыемстваў, ажыцьцяўленьне якіх павінна поўнасьцю забясьпечыць арганізацыю працы па-новаму ва ўсіх зьвеньнях чыгуначнага транспарту.

Правядзеньне ў жыцьцё гэтых дырэктыў павінна быць асноўным зьместам усёй работы на бліжэйшы перыяд часу партыйных, прафэсыянальных, камсамольскіх і гаспадарчых арганізацый чыгуначнага транспарту БССР.

Важнейшай задачай па дэпо на сёньняшні дзень зьяўляецца ПРАВІЛЬНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ І РАССТАНОЎКА РАБОЧАЙ СІЛЫ, стварэньне невялікіх спэцыялізаваных брыгад, спэцыялізацыя абслугаваньня, паспартызацыя варштатаў і арганізацыя кантролю за якасьцю продукцыі.

ЦК чыгуначнікаў вынес важнейшую пастанову аб пераводзе ня менш 75 проц. усіх рабочых дэпо на НЕАБМЕЖАВАНУЮ ЗЬДЗЕЛЬШЧЫНУ « павышэньнем заработнай платы кваліфікаваным вядучым прафэсіям у сярэднім на 14-15 проц.

Ажыцьцяўленьне ў тэрміновым парадку гэтых мерапрыемстваў—сапраўдны шлях да поўнай ЛІКВІДАЦЫІ АБЯЗЬЛІЧКІ І ЎРАЎНІЛАЎКІ Ў ДЭПО, да паляпшэньня якасьці РАМОНТУ перавознага і вагоннага парку, замацаваньня спаранай язды, паляпшэньня працдысцыпліны і ліквідацыі цякучасьці.

Дзякуючы правільнай арганізацыі і расстаноўцы рабочай сілы дэпо Гомель ужо ДАБІЛАСЯ ПЕРШЫХ ПЕРАМОГ У ДАВЯДЗЕНЬНІ РАМОНТУ ПАРАВОЗАЎ ДА 3 ДЗЁН ЗАМЕСТ РАНЕЙШЫХ 12 ДЗЁН.

На многіх станцыях, асабліва на малых перагоначных, пануе поўная безгаспадарчасьць і безадказнасьць за даручаную работу. Адсутнічае пляновасьць у рабоце, наглад масмасьці, антысанітарнае становішча.

Арганізацыя пастаянных зьмен, прымацаваньне саставных брыгад да поўных перавозаў, нормальнае паляпшэньне санітарнага становішча, узмацненьне адказнасьці за даручаную работу, ліквідацыя абязьлічкі—усё гэта павінна паляпшыць работу станцый.

На станцыі Лясіна-Астроўская была праведзена арганізацыя дыспэтчэрскага кіраўніцтва манэўровымі работамі на сартавочных станцыях. Гэты вопыт даў добрыя вынікі. Яго трэба перанесьці на чыгункі БССР.

Працягваючы рашучую барацьбу за выкананьне дакладнага ГРАФІКА РУХУ цягнікоў адначасова неабходна павысіць адказнасьць за гэту работу ДЫСПЭТЧЭРСКАГА АПАРАТУ. Дыспэтчэр, як і начальнік станцыі, машыніст паравозу, начальнік дапо павінны працавець чотка і выразна, як мэханізм гадзіньніка, пільна сачыць за рухам цягнікоў, каб ні адна лішкія мінута ня ішла на прастой паравознага і вагоннага парку.

Таксама неабходна рашуча ўзмацніць барацьбу з прагульшчыкамі, гультаямі і рвачамі, якія наносяць вялікія страты транспарту.

Трэба пакончыць з апартуністычнай недахопнай работы ГРУЗЧЫКАЎ, сярод якіх цякучасьць асабліва вялікая. У гэтым годзе, як вядома, на пагрузачна-разгрузачных работах не хапае вялікай колькасьці грузчыкаў. На сёньняшні дзень для чыгуначнага і воднага транспарту СССР не хапае каля 100 тыс. грузчыкаў. Прычына гэтага—поўнае раўнодушэньне на самацёк. Гаспадарчыя, партыйныя і прафэсыянальныя арганізацыі чыгуначнага транспарту зусім забыліся аб новых умовах вярбоўкі рабочай сілы.

ЦК чыгуначнікаў намеціў рад канкрэтных мерапрыемстваў, якія павінны былі забясьпечыць прыток грузчыкаў. У прыватнасьці грузчыкі цяпер прыраўнены ў забясьпячэньні да асноўных кадраў рабочых чыгуначнікаў. На грузчыкаў, як на членаў прафсаюзу чыгуначнікаў, будуць распаўсюджаны ўсе льготы, якія прадастаўляюцца транспартнікам па льготным праезьдзе, апалу, і г. д. Зарплата грузчыкаў павялічваецца ў сярэднім на 20-25 проц., узводзіцца прагрэсыўная зьдзельшчына.

Трэба ў тэрміновым парадку арганізаваць для грузчыкаў крупна-сутачнае абслугоўваньне гарачымі сьнеданьнямі і вячэрамі і карэнным чынам паляпшыць забясьпячэньне. Ва ўдарным парадку трэба скончыць будаўніцтва баракаў, памыўкаваньня і чакалень для грузчыкаў і кандуктарскіх брыгад.

Наступіўшы час асеньня-зімовых перавозак, патрабуе ўсямернага напружаньня ўсіх сіл пралетарскай грамадзкасьці транспарту.

На аснове шырока разгорнутай бальшавіцкай самакрытыкі рашуча выкрываючы ўсе недахопы работы чыгуначнага транспарту, трэба ўмець знаходзіць і паказваць масам узорныя прыклады работы лепшых ударнікаў, лепшых арганізатараў і ініцыятараў сацыялістычнай працы і перабудовы работы па-новаму ў адпаведнасьці з апошняй прамовай тав. Сталіна і апошнімі дырэктывамі партыі і ўраду аб чыгуначным транспарце.

Арганізаваць масы чыгуначнікаў і інжынэрна-тэхнічны пэрсанал, каб поўнасьцю выканаць пляны асеньня-зімовых перавозак трэцяга рашаючага году пяцігодкі—такая неадкладная задача партыйных, камсамольскіх, прафэсыянальных і гаспадарчых арганізацый чыгунак БССР.

Патрэбны рашучыя меры

ДРЫСА. Раённыя зямельна-калгасныя арганізацыі вельмі мала аддаюць увагі арганізацыйна - гаспадарчаму замацаваньню калгасаў. У прыватнасьці агрэмаджаньне азімых і яравых пасеваў нова-ўступіўшых калгаснікаў амаль ні ў адным з арганізаваных увесну калгасаў не праведзена. Кулацкай агітацыі, накіраванай супроць агрэмаджаньня, ня дан рашучы адпор.

У Серадняксўскім сельсавеце пад шыльдай калектыўнай уборкі фактычна сарвалі агрэмаджаньне пасеваў. Калектыўна ўбраны ўраджай заставаўся на полі і кожны калгаснік забіраў яго сябе, інакш кажучы правялі раздачу ўраджаю агрэмаджаных пасеваў па кулака-маемасным прынцыпе. Такая практыка зьявілася ў выніку апартуністычнай ўстаноўкі раённых работнікаў, данай на пленуме РВК, дзе работнікам калгасаў і сельсаветаў было сказана, што галоўная ўвага павінна быць зьвернута на агрэмаджаньне ільну, а ў адносінах астатніх культур не вялікая бяда, калі яны і ня будуць агрэмаджаны.

Пастанова НКЗ і Калгасцэнтру СССР аб прыкладным разьмеркаваньні даходаў у калгасах не распрацавана. У выніку гэтага ёсьць моманты, калі калгасы адразу-ж ары ўборцы ня толькі разьмяркоўваюць, а нават разбазарваюць ураджай. У калгасе «Чырвоны сьцяг» Каркалецкага сельсавету, упачы калгаснікі прывозілі па тры вазы сена на рынак. У той-жа час, зусім ня зьвернута ўвага на забясьпячэньне кармамі агрэмаджанай жывёлы.

Рад пералічаных фактаў прымушае біць трывогу, бо бязьдзейнасьць райарганізацый (Райкалгассаюзу і інш.) ставіць пад рэальную пагрозу арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў.

Апартуністычнай недаацэнцы гэтага пытаньня трэба даць рашучы адпор. РК КП(б)Б павінен узмацніць барацьбу з апартуністычнымі скажэньнямі дырэктыў партыі і даць рашучы адпор кулацкім хітрыкам, накіраваным на падрыў эканамічнай моцы калгасаў.

Брыгада:
ЯЦКЕВІЧ, КАЗЛОЎ І КАНОНЧЫК.

„Прымем у калгас каго захочам“

ВУЗДА. Калгас імя 1-га мая Стальбаўскага сельсавету арганізаваўся ў часе жніва з 8 гаспадарак. У калгас уступілі падлягаючыя раскулачваньню Бохан Язэп і Бохан Апэсь, а таксама тыя, якія разбазарывалі сваю маемасьць (Дзямідовіч Васіль, Гурская Эфрасіньня і інш) да якіх даведзены цьвёрдыя заданьні.

Кулакі і іх падгадоскі вядуць калгас да развалу і гэтым хочуць скампрамэтаваць калектывізацыю. Кулакі меркавалі пасаджаць лепшае сена, ім гэта часткова ўдалося. Звыш 30 кап сена згніло на сенажаці, вялізарныя стагі былі складзены ня добра і зараз сена псуецца.

Кулакі-«калгаснікі» затарнаілі прыліў у калгас. Старшыня калгасу кажа: «У калгас мы прымем самае большае 6 адпаасобнікаў і то тых, якіх мы захочам». Калі член сельсавету Харнон Язэп падаў заяву аб прыёме яго ў калгас, перад ім былі настаўлены такія шкурныя запатрабаваньні: «Дзе кожную карову і каня на 4 вазы сена і адзін усе гроны, што зараз у 1931 г. На ўсе па даныя заявы адпаасобнікаў дагэтуль няма адказу.

Старшыня Стальбаўскага сельсавету Жыгаліковіч ведае пра ўсе гэтыя хітрыкі кулакоў, але ня прымае ніякіх захадаў, а наадварот садзейнічае кулацкай працы.

Райкалгассаюз і РКК РСІ павінны зацікавіцца калгасам 1-га мая, вытнець адтуль кулакоў і даць магчымасьць бядняцка-серадняцкаму сялянству ўступіць у калгас.

АН. ШУСТРЫ.

Перавесьці ўсе калгасы на зьдзельшчыну

ЦЕРАХАЎКА. Дырэктыва партыі і ўраду аб пераводзе ўсіх калгасаў на зьдзельшчыну рабіцца зямельна-калгаснымі органамі Церахаўскага раёну да гэтага часу ня выканана. З 69 калгасаў на зьдзельшчыну пераведзены 43.

Райкалгассаюз надарыў мала аддае ўвагі зьдзельшчыне. Пасланыя райкалгассаюзам 2 агрэномы ў калгасы нічога ня робяць у напрамку ўвядзеньня зьдзельшчыны. Райкалгассаюз, пасылаючы іх, не дае канкрэтнага заданьня.

РК КП(б)Б мабілізаваў 14 раённых працаўнікоў і перадаў іх райкалгассаюзу для скарыстаньня па ўвядзеньні зьдзельшчыны ў калгасах, але райкалгассаюз ня адолеў іх выкарыстаць і гэтыя людзі не правялі ніякай работы.

Трэба ўзварухнуць Церахаўскі райкалгассаюз, каб ён па-сапраўднаму ўзяўся за ўвядзеньне зьдзельшчыны і ўліку працы ў калгасах і гэтым самым забясьпечыў арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў

П. Р.

Выгнаць кулацкіх агентаў з калгасу

КРУПКІ. У вёсцы Восава, Жабрынскага сельсавету, арганізаваўся калгас. У калгасе знаходзіцца палова вёскі, але праца пастаўлена надзвычай дрэнна. Зьдзельшчына ня ўведзена. Калі чэка праўленьня Кручок на сходзе ўзьняў пытаньне аб увядзеньні зьдзельшчыны, дык старшыня калгасу Буры Сідар з астатнімі членамі праўленьня высунулі супроць. Працоўныя книжкі ня выданы калгаснікам.

У выніку ўсяго гэтага 15 гэктараў сенажаці ішло ня скошана, а 5 гэктараў скошанага сена ніе наўбраным. У гэты самы час старшыня калгасу дазволіў кожнаму калгаснику прадаць па 2-3 вазы сена.

На просьбы калгаснікаў пераабраць праўленьне райкалгассаюз зусім не рэагуе.

Трэба прыняць тэрміновыя захады, каб ачысьціць праўленьне калгасу і калгас ад кулацкіх агентаў. Неабходна спыніць разбазарваньне кармоў.

Калгаснік.

АБ ПАРАДКУ АДЛІЧЭНЬНЯЎ З АГУЛЬНЫХ ПРЫБЫТКАЎ КАЛГАСАЎ У НЕПАДЗЕЛЬНЫ І ІНШЫЯ ГРАМАДЗКІЯ ФОНДЫ

УСІМ РАЙКАЛГАССАЮЗАМ

УСТАНАЎЛЯЕЦЦА НАСТУПНЫ ПАРАДАК АДЛІЧЭНЬНЯЎ У НЕПАДЗЕЛЬНЫЯ І ІНШЫЯ ГРАМАДЗКІЯ ФОНДЫ: З АГУЛЬНЫХ ПРЫБЫТКАЎ КАЛГАСУ РОБЯЦЦА АДЛІЧЭНЬНІ НАСЕННАГА, ФУРАЖНАГА, ЗАПАСНОГА ФУРАЖНАГА ФОНДУ НА ВЫПЛАТУ НАДАТКУ, СТРАХОЎКІ І ПЛАЦЯЖОЎ ПА КРЭДЫТАХ 1931 Г.

ПАСЬЛЯ ПАКАЗАНЫХ АДЛІЧЭНЬНЯЎ З РЭШТЫ СУМЫ ДАХОДАЎ РОБЯЦЦА АДЛІЧЭНЬНІ Ў НЕПАДЗЕЛЬНЫЯ І ІНШЫЯ ГРАМАДЗКІЯ ФОНДЫ.

СТАРШЫНЯ КАЛГАСЦЭНТРУ БССР МІЦЬКОЎ.

Узьняць 1.670.000 га зяблева

Калгасцэнтр, Наркамзем і Трактарацэнтр на ўжылі энэргічных захадаў для таго, каб забясьпечыць насьпяковае разгортваньне зяблева

Да 1 верасьня ў нас павінна быць узьнята 15 проц. пляну зяблева. Між тым толькі незначная частка раёнаў пачала зяблева. МТС разгортваюць зяблева таксама надзвычай марудна.

Калі на 20 жніўня МТС план зяблева выканалі на 4,1 проц., дык пяцідзёўна з 20 па 25 жніўня дапа вельмі нізкі прырост. На 25 жніўня МТС узьнялі 4,8 проц. пляну.

Ня гледзячы на неадпаразовыя нашы сыгналы, рад МТС апартуністычна недаацэньваюць зяблева і ігнаруюць яго. Напрыклад, Сіроцінская МТС выканала план толькі на 0,4 проц., Расонская — на 1,1 проц., Зеслаўская — 1,4 проц., Лёзьнянская—1,5 проц., Асьвейская — 1,8 проц. і Касьцюковіцкая—1,9 проц.

Яшчэ горш праходзіць ворыва цаліны. МТС павінны ўзьняць 110.600 гэкт. цаліных зямель. На 25 жніўня ўзьнята толькі 2.525 гэкт. цаліны — 2,3 проц. Толькі 10 МТС аруць цаліну, дый то ў незначнай колькасьці. 20 МТС аруць выключна асвоеныя землі. Напрыклад, Жыткавіцкая і Гарадоцкая МТС ніводнага гэктара цаліных зямель не ўзялі.

Трактарацэнтр, ня гледзячы на такое становішча з зябленьнем, ня прыняў да гэтага часу рашучых мер, ня ўдарыў па тых, хто яго ігнаруе.

У Калгасцэнтры загадчык агравытворчага сэктару тав. Лашкевіч кажа так:

— Мы спусьцілі пляны, але цяпер не націскаем на іх выкананьне, бо зараз сяўба, уборка, вось пасьля сяўбы мы пачнем крычаць.

Наркамзем таксама ня прыняў належных мерапрыемстваў, які-б забясьпечылі выкананьне пастановы Наркамзем СССР аб перакідцы 80 проц. трактар[illegible] парку і 25 проц. конскай цягавай [illegible] на зяблева. Апрача гэтага Наркамзем нічога ня робіць аб камандыраванні адказных работнікаў у адстаючыя раёны для разгортваньня зяблева.

Апартуністычная практыка «чарговасьці кампаній» ставіць пад рэальную пагрозу ўздым 1.670 тыс. гэкт. зяблева. Патрэбна неадкладна пераключыць 25 проц. конскай цягавай сілы і [illegible] проц. трактараў на зяблева. А пасьлі сяўбы пераключыць яшчэ 25 проц. цягавай сілы і 10 проц. трактараў. Зяблева трэба перавесьці на ўдарныя [illegible]пы.

Х. Б.

5 ВЕРАСЬНЯ—

адзіны партыйны дзень, прысьвечаны прапрацоўцы лісту ЦК КП(б)Б па партвучобе

ПАСТАНОВА САКРАТАРЫЯТУ ЦК КП(б)Б

ад 23 жніўня 1931 г.

1. У МЭТАХ МАБІЛІЗАЦЫІ ЎВАГІ ЎСЁЙ КП(б)Б НА ВЫКАНАНЬНЕ ЗАДАЧ РАЗГОРТВАНЬНЯ БАЛЬШАВІЦКАЙ ПРАПАГАНДЫ, ПРЫЗНАЦЬ НЕАБХОДНЫМ ПРАВЯДЗЕНЬНЕ АДЗІНАГА ПАРТЫЙНАГА ДНЯ ВА ЎСЁЙ БССР 5 ВЕРАСЬНЯ 1931 Г., ПРЫСЬВЕЧАНАГА ПРАПРАЦОЎЦЫ ЛІСТА ЦК КП(б)Б АБ ПАРТВУЧОБЕ І НАМЯЧЭНЬНЮ КАНКРЭТНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ ПА РЭАЛІЗАЦЫІ ЯГО НА ДАНЫМ ПРАДПРЫЕМСТВЕ, САЎГАСЕ, КАЛГАСЕ.

2. ДАРУЧЫЦЬ КУЛЬТПРОПУ ЦК ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ РК КІРУЮЧЫМ МАТАР'ЯЛАМ ПА ГЭТЫМ ПЫТАНЬНІ І ДАЦЬ АПЭРАЦЫЙНЫЯ ЗАДАНЬНІ РАЙКОМАМ І ГАЗЭТАМ АБ ПРАВЯДЗЕНЬНІ АДЗІНАГА ПАРТДНЯ

ЗА САКРАТАРА ЦК КП(б)Б ГАНТМАН.

Прапрацаваць дырэктывы ЦК

ДЛЯ ВЫКАНАНЬНЯ ПАСТАНОВЫ ЦК, ЯКАЯ СТАВІЦЬ СВАЕЙ МЭТАЙ МАБІЛІЗАЦЫЮ ЎВАГІ ЎСЁЙ КП(б)Б ВАКОЛ ПЫТАНЬНЯЎ ПАРТАСЬВЕТЫ, АРГАНІЗАЦЫЮ СІЛ ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ НА ВЫКАНАНЬНЕ ДЫРЭКТЫЎ ЦК КП(б)Б ПА ПАРТАСЬВЕЦЕ НА 1931-32 ГОД, КУЛЬТПРОП ЦК КП(б)Б ЛІЧЫЦЬ НЕАБХОДНЫМ РАЙКОМАМ, ГАРКОМАМ І ПАРТКАЛЕКТЫВАМ УЖЫЦЬ НАСТУПНЫЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ:

1. ВА ЎСІХ ПАРТ'ЯЧЭЙКАХ (БЯРУЧЫ ЗА АСНОВУ ПАРТГРУПУ І ЦЭХ'ЯЧЭЙКУ) ПРАПРАЦАВАЦЬ:

а) ПЫТАНЬНЕ ЗНАЧЭНЬНЯ І ЗАДАЧЫ БАЛЬШАВІЦКАЙ ПРАПАГАНДЫ НА НАДЫХОДЗЯЧЫ НАВУЧАЛЬНЫ ГОД;

б) ДЫРЭКТЫВЫ САКРАТАРЫЯТУ ЦК КП(б)Б АБ ПАРТАСЬВЕЦЕ НА 1931-32 ГОД («ЗЬВЯЗДА» І ІНШЫЯ ЦЭНТРАЛЬНЫЯ ГАЗЭТЫ ЗА 1-VIII—1931 ГОДУ), А ТАКСАМА ДЫРЭКТЫВЫ ЦК УсеКП(б) І ДЫРЭКТЫЎНЫ ЛІСТ ТАВ. ЧАРНУШЭВІЧА (ЗА ВЕРАСЕНЬ МЕСЯЦ);

в) ФОРМЫ, ВІДЫ Ў СЫСТЭМЕ ПАРТ АСЬВЕТЫ, АСНОЎНЫЯ ПРЫНЦЫПЫ, ЯКІЯ НЕАБХОДНА ЗАХАВАЦЬ ПРЫ АРГАНІЗАЦЫІ СЕТКІ ПАРТАСЬВЕТЫ.

2. РАЙКОМАМ І ГАРКОМАМ І БЮРО ПАРТКАЛЕКТЫВАЎ ВЫЛУЧЫЦЬ АДКАЗНЫХ УПАЎНАВАЖАНЫХ У ЦЭХАВЫЯ, САЎГАСНЫЯ І КАЛГАСНЫЯ ЯЧЭЙКІ КП(б)Б ПА ПРАВЯДЗЕНЬНІ ПАСТАНОВЫ САКРАТАРЫЯТУ, ЯКАЯ ВЫШЭЙ ДРУКУЕЦЦА.

3. ПАРТДНЕМ ПА ПАРТВУЧОБЕ ШЫРОКА АХАПІЦЬ БЕСПАРТЫЙНЫХ РАБОЧЫХ І КАЛГАСЬНІКАЎ, АСАБЛІВА ЖАНЧЫН, УЦЯГНУЦЬ УСІХ КАМСАМОЛЬЦАЎ.

ВЫНІКАМ АДЗІНАГА ПАРТДНЯ ПАВІННА ЗЬЯВІЦЦА НАМЯЧЭНЬНЕ І РЭАЛІЗАЦЫЯ КАНКРЭТНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ, ЯКІЯ ВЫЦЯКАЮЦЬ З ПАСТАНОВЫ САКРАТАРЫЯТУ ЦК АБ ПАРТВУЧОБЕ, ПРАВЕРКА СТУПЕНІ ВЫКАНАНЬНЯ ГЭТАЙ ПАСТАНОВЫ, АСАБЛІВА Ў ГАЛІНЕ АХОПУ ПАРТВУЧОБАЙ КАНДЫДАТАЎ І НОВЫХ ЧЛЕНАЎ КП(б)Б.

У ДАПАМОГУ ДАКЛАДЧЫКАМ І АДКАЗНЫМ УПАЎНАВАЖАНЫМ ПА ПРАВЯДЗЕНЬНІ АДЗІНАГА ПАРТДНЯ ПА ПАРТАСЬВЕЦЕ НІЖЭЙ ДРУКУЕЦЦА СХЭМАТЫЧНЫ СЬПІС ЛІТАРАТУРЫ, ЯКІ НЕАБХОДНА СКАРЫСТАЦЬ ПРЫ ПАДРЫХТОЎЦЫ ДАКЛАДУ, І РАСТЛУМАЧАЛЬНЫЯ ДА СЬПІСУ ЗАПІСКІ ДОМУ КАМАСЬВЕТЫ.

ЗАГ. КУЛЬТПРОПАМ ЦК КП(б)Б.
ЧАРНУШЭВІЧ.

Усім гаркомам і райкомам КП(б)Б

Ніжэйпаказаную літаратуру скарыстайце як для інструктаваньня ўпаўнаважаных да дня партасьветы, так і для самых упаўнаважаных пры падрыхтоўцы дакладаў да гэтага дня.

Райпрапагандыстам і дамам партасьветы падрыхтаваць упаўнаважаных для правядзеньня адзінага партдня па партасьвеце. Яны-ж дапамагаюць ім у падрыхтоўцы матар'ялаў да гэтай работы.

Дом Камасьветы.

Рэкамэндацыйны сьпіс літаратуры аб задачах партасьветы на 1931-32 навучальны год

1. Пастанова ЦК УсеКП(б) — 14-IX-30 г. — «Зьвязда» за 25-IX—30 г., «Пар работнік» № 16 — 1930 г., у «Помог партучобе» № 1 за 1930 г.

2. Дырэктыўны ліст аб разгортваньні сеткі партасьветы на навучальны год «Зьвязда» ад 11-VIII—31 г.

3. На пароге новага навучальнага году ў сеткі партасьветы. «Зьвязда» ад 11-VIII—31 г.

4. Дырэктыўны ліст культпропу ЦК УсеКП(б) (Стэнкі). Усім культпропам ЦК нацкампартыі, краявых і абласных комітэтаў УсеКП(б).

СОМО — Задачы партасьветы, выд. ГІЗ 1931 г.

«Узброімся ленінізмам» — выд. БД 1931 г.

5. Задачы партыйнай асьветы—«Кам. Рэвалюцыя» № 26-29 1930 г., стар. 95.

6. Уласава — Партасьвета ў раёне суцэльнай калектывізацыі. «Кам. Рэвалюцыя» № 12 1931 г., стар. 48.

7. Аб разгортваньні і камплектаваньні сеткі партасьветы на надыходзячы год «Прапагандыст» №№ 22-24 1930 г., стар. 109.

8. Партасьвета на новым этапе. «Партвучоба» № 6-7 стар. 3.

9. Цівель. Элементы тэхнікі ў сетцы партасьветы. «Кам. Рэвалюцыя» № 5-6 стар. 62.

10. Гак. Аб увязцы партасьветы з вытворчымі задачамі, з вывучэньнем тэхнікі. «Кам. Рэвалюцыя» № 5-6 за 1930 год, стар. 44.

11. Папоўкін. Аб падрыхтоўцы партактыву і рабочых прапагандыстаў. «Прапагандыст» № 17-18 1931 г.

1-га верасьня склікаецца

чарговы пашыраны Пленум Менскага Гаркому КП(б)Б

з удзелам членаў бюро партколектываў, і ячэек КП(б)Б, дырэктароў прадпрыемстваў, старшынь фабзаўкамсаюзаў (партыйцаў), сакратароў сельпартканцаў і сельячэек КП(б)Б з наступным парадкам дня:

1. Вынікі перавыбараў бюро ячэек і далейшыя задачы партарганізацыі. (Дакл. тав. КАВАЛЬЧУК).

2. Папярэднія вынікі ўборачнай і асеннай пасеўнай кампаніі і далейшыя задачы па арганізацыйна-гаспадарчым умацненьні саўгасаў і калгасаў. (Дакл. тав. КАРАНЕЎСКІ).

Пленум адкрываецца ў 6 гадзін вечара, памяшканьні Дому Камасьветы (б. клюб Карла Маркса).

Членам ЦК КП(б)Б, члены Пленуму Гаркому і рэвіз. камісіі ўваходзяць па сваіх пасьведчаньнях, а іншыя—па білетах Гаркому, якія сакратары яч. павінны атрымаць у Гаркоме.

МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

ПРЫЗЫЎ У РСЧА

Жлобін і Віцебск АБАВЯЗАНЫ ліквідаваць адставаньне

НІ АДЛЭЙ ХВІЛІНЫ НЕ МАРУДЗІЦЬ!

Падрыхтоўка да прызыву ў разгары. 7-га верасьня—першы дзень прызыву ў Менск, па раёнах БССР—15-га верасьня.

Перадавыя прадпрыемствы Менску, Гомеля і інш. разгарнулі бялую падрыхтоўку да прызыву.

Але і на сёньняшні дзень многія раёны ганебна цягнуцца ў хвасьце, недаацэньваючы палітычнай важнасьці прызыву.

У Кармянскім і Журавіцкім раёнах не правядзены вайсковыя прызыўнікоў. Сацыяльна-чужыя элементы не адсеяны. Няма ўліку пялісьменных. Ні райвайсканматы, ні мясцовыя арганізацыі гэтых раёнаў не аддаюць ніякай увагі прызыву. Ня лепш стаіць справа і ў Жлобінскім і Віцебскім раёнах, аб чым сьведчаць карэспанданцыі, зьмешчаныя ніжэй.

Ня трацячы ні адной хвіліны, трэба зараз-жа па-баявому выправіць дапушчаныя недахопы. Прызыў—справа ўсіх партыйных, савецкіх, камсамольскіх і прафэсіяўных арганізацый, справа ўсёй грамадзкасьці. На аснове сацспаборніцтва і ўдарніцтва, пераняўшы лепшы вопыт перадавых, трэба нагнаць прапушчанае.

ПА-БАЯВОМУ ЗА РАБОТУ!

Скурат.

Клясавы адбор прызыўнікоў не праведзен

ЖЛОБІН. (Наш кар.). Падрыхтоўка прызыву праходзіць самацёкам. Райпрафсавет, камсамол і грамадзкія арганізацыі стаяць у бану ад падрыхтоўчай работы. Сацыяльна-клясавы адбор прызыўнікоў не праведзен. Пялісьменныя і малапісьменныя не выяўлены і работы з імі ніякай не праводзіцца.

Жлобінскія раённыя арганізацыі недаацанілі значэньня прызыву.

Трэба зараз-жа пакласьці канец такому становішчу.

МАРЫНІЦКІ.

Аршаншчына па-баявому рыхтуецца да прызыву

Падрыхтоўчая работа да прызыву ў Аршанскім раёне праходзіць пад лозунгам—даць Чырвонай арміі фізычна-здаровага, палітычна падрыхтаванага, пісьменнага і клясава-вытрыманага байца. Па сельсаветах праведзены сходы прызыўнікоў. Адбылася раённая канфэрэнцыя. Прызыўнікі праяўляюць вялікую актыўнасьць.

Сярод прызыўнікоў праведзена падпіска на пазыку «Трэці рашаючы». 117 чал. выпісалі газэту «Чырвонаармейская праўда». Усе пялісьменныя навучаюцца на ліквпунктах.

Гарадзкі савет падрукаваў сьпісы прызыўнікоў і распаўсюдзіў іх па ўсіх прадпрыемствах і ўстановах з мэтай шырокага абгаварэньня і праверкі кожнага прызыўніка на рабочых сходах.

М.

У палоне самацёку

ВІЦЕБСК. (Па тэлеграфу. Наш кар.). На прадпрыемствах Віцебску падрыхтоўка да прызыву не разгорнута. АКУЛЯРНАЯ фабрыка, «ДЗЬВІНА», «СЬЦЯГ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ» і ЧЫГУНАЧНІКІ не абгаварылі кандыдатур прызыўнікоў.

Асавіяхім і камсамольскія арганізацыі ўсю справу ўскладалі на адзін райвасмкамат.

Учора і на сёньняшні дзень ня выдулі саматыльны тавар прызыўнікоў. Няма дакладнага ўліку пялісьменных.

Прызыў—на пароге. Віцебскі гарсавет, партыйныя, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі павінны на-хаду ліквідаваць недахопы і забясьпечыць пасьпяховае правядзеньне прызыву.

ЗАРУБЕЖНЫ.

Нарада па пытаньні вярбоўкі рабочай сілы для Данбасу

31-га жніўня, у 2 гадз. дня, у памяшканьні рэдакцыі газэты «Зьвязда» адбудзецца нарада па пытаньні вярбоўкі рабочай сілы для Данбасу. Павінны зьявіцца АДКАЗНЫЯ ПРАДСТАЎНІКІ ад БЕЛКАЛГАСЦЭНТРУ, ЦСПОБ, ЛКСМБ, БЕЛКАЛПСАЮЗУ і ўпаўнаважаны «Вугалю». У парадку дня: даклад Наркампрацы тав. Баскіна і інфармацыі прадстаўнікоў вышэйпаказаных устаноў.

РЭДАКЦЫЯ «ЗЬВЯЗДЫ».

Сьпіць бясплянавы абмен будаўнічымі матар'ялам

Пастанова НК РСІ і НКЮ БССР

У апошні час, у сувязі з недахватам некаторых відаў дэфіцытных будаўнічых матар'ялаў, паміж бударганізацыямі і іншымі гаспадарчымі органамі назіраюцца вы

М. ГАПАДЗЕД

Задачы навуковай работы і роля Беларускай Акадэміі Навук*)

На даным этапе перад Акадэміяй Навук стаяць адказнейшыя практычныя задачы, якія маюць вялікае палітычнае значэнне.

Ход клясавай барацьбы ў Беларусі ўзбуйнеў такім чынам, што Акадэмія гэта новая арганізацыя, якую мы стварылі ў 1928 годзе), або вярней, частка з чыслаў, адыгрываўных там выдатную ролю, аказалася на той бок барыкад. Акадэмія — гэта ідэйнае гняздо і замест таго, каб адзіным фронтам змагацца за сацыялізм, частка акадэмікаў апусцілася дапер'е савецкай улады і вяла рабочу супроць яе.

Нам прышлося выкінуць з Акадэміі адтку тых людзей, якія прыняли супроць нас. Прышлося крепка ўзяцца Акадэміяй. Мы вымушаны былі ўвесці на гэта, бо некаторыя людзі працягвалі супроць пралетарскай дыктатуры, на карысць польскага і міжнароднага фашызму.

На тым, што мы далі на руках лаўчыкам польскага фашызму і іншай арганізатараў капіталістычнай інтервенцыі з лагеру беларускага нацыянал-дэмакратызму, зрозумела, хто-небудзь пакуўся і спекулянцуць.

Некаторыя падпалоскі нацыянал-дэмократыі ставілі пытанне і хто-небудзь гэта стаяць і зараз: «Ну, што-ж, у дзіцячайкоў гэта ўсё паказальнае, і нацыянальная палітыка — гэта таксама паказальнае. Усё робіцца для фармы, потым — зноў будзе ліквідавана».

Для кожнага дарослага чалавека, які ведае такі хоць трошкі ўяўдае сабе вас працэсу клясавай барацьбы пратэтарыяту, сусім ясна, што гэтыя гурпкі выкідаць з клясава-варожага нам лагеру. Усім відома, што справа гэта не аб ліквідацыі нацыянальнай культуры, не аб затрымаўцы развіцьця нацыянальнай культуры, як гэта спрыяюць паказаць нацыянал-фашысты і іх літаратура, справа ідзе аб выгрэўшаньні клясавага фронту пралетарыяту, аб ліквідацыі гэтага клясавага фронту, і ліквідацыі лепшых сіл, якія стаць на насыпных пралетарыяту, для чаго, каб хутчэй пушыць справу нацыянальнай палітыкі, каб яшчэ хутчэй пушыць справу нацыянальнай культуры, пралетарыяў на сваім вымсьце і нацыянальнай па форме.

Ва ўсякім разе тое, што мы спускаем і вонасцелых актыўных контр-рэвалюцыянэраў, нашы клясавыя ворагі ва ўжыві выкуцца скарыстаць у сваіх этах.

На гэтым фоне рэарганізаваней Акадэміі Навук трэба напружыць усе сілы на гэта, каб сьцяк нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па вымсьце культуры трымаць высока, і вазтоўную ваку ўзьняць на такую вышыню, каб ім было відаэчна, што мы можам з тым посьпехам арганізаць без нацмуўскіх «вучоных», што ў нас хопіць сіл для таго, каб навуку і культуру, якая нам патрэбна, клясавую культуру рушыць гігантскі тэмпамі перад. І лепш будзе, калі ў нас будзе менш тых людзей, якія перашкаджаюць нам працавць на фронце нацыянальна-культурнага будаўніцтва.

Ня трэба забываць, што Беларуская Акадэмія Навук з абвешчана дня пачала зьяўцца вярхоўным органам навукі ў БССР; гэта абстаноўка ўскладае яго большыя абавязкі на нашу Акадэмію і на ўсіх яе работнікаў. А каб адрадаць назву «Вярхоўны штаб навукі», трэба даць працу высокай навуковай якасьці, трэба ўзьняць навуковы аўтарытэт Акадэміі.

Цяпярэшны аўтарытэт у Акадэміі, магчыма, павінен быць, бо аналітычна Акадэмія ў крыдзе яго бывае, на яго і ня будзе; розьніца толькі ў тым, хто ніжэй акадэмі служаць. Наша Акадэмія павінна служыць і ўжо служыць рабочай клясе. Але гэтым справа не вычэрпваецца; дыктаўнае стаіць аб усяме і навуковага аўтарытэту. Таму сьцяк навуковай працуючы мае рашэчае значэнне для Акадэміі.

На даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва развіцьцяй навукі набывае такое значэнне. Канкрэтныя задачы сацыялістычнага будаўніцтва, якія зрад намі зараз стаяць, на мецуць быць выраблены без аўтаматыкі перадовай тэхнікай. Гэта апошняя задача ў дзе чарту ўпірасцца у далейшае разгорнутае работы нашых навукова-дасьледчых установ і мэксымальную ніжку нашай тэарытычнай работы з практычных задачаў, што стаць перад нашай. Гэта ўскладае асабліва абавязкі на ВАН.

Чаму-б, напрыклад, ВАН як належыць не заняцца вывучэньнем нацыянальных багацьцяў БССР?

Нас работа над вышукаўнем рудных і нярудных выкапняў набывае ня такое значэнне. Напрыклад, мы цяпер з-за межы імпартуем шамотную гліну, бо для Магнітагорску, Кузьнецкага басейну, Дняпрабуду і т. д. патрэбна вогнетрывалая цэгла, а ў нас ня, но хапае сваёй шамотнай гліны.

Аказваецца, што шамотную гліну можна і ня ўвозіць. Есьць некаторыя ўзнакі, што ў нас у Крычаўскім раёне ёсьць пласты гэтай гліны. Калі сапраўды ўся гэта справа была-б дасьледавана дасьледчыкам і высьветлена, мы ведаем-б у БССР набудавадь вялікі гігант з тысячамі рабочых, прычым урад мецьмета Саюзу пагнуў-бы на ўсякія капітальныя ўкладаньні для гэтай мэты. Чаму-б ВАН ня ўзяцца за хутчэйшае выкананьне гэтай пазнатной гліны?

Або возьмем тарфяную праблему, яна для БССР мае вельмі вялікае значэньне. З торфем у нас справа ўжо пачалася ў сэнсе скарыстаньня яго, як энергетычнай базы. Асобуд вялікае лепшым доказам гэтага. Зараз мы навіны ўзяцца за хімічную перапрацоўку торфу ў іншыя прадукты. Паколькі мы ў БССР пакуль што не найшлі іншых выкатнай, — будзем больш інтэнсіўна працавадь над торфам.

Доказана, што з торфу атрымліваецца добры кокс, які можа замяніць у вуглевым коксам. Доказана (лабораторным шляхам), што з торфу можна выраблець сыпірт. Сыпірт на даным этапе разглядзіцца тэхнікі ў Саюзе СР можа адыграць вялікую ролю для развіцьця індустрыялізацыі. Чаму торф не пастаўць на выраб сыпірту, а сыпірт да службу індустрыялізацыі (з яго можна выраблець сынтэтычны каўчук)?

Лябараторным шляхам гэта ўжо даказана (выпрацоўка сыпірту з торфу), а вось на прамысловым раёне мы пакуль што ня здолелі гэту справу пастаўць.

Есьць данныя, што ў нас ёсьць пласт вялікаістага торфу, а газорань, што пецыцы на 50 проц. вазнаці ў шыпелых з торфу. Да вайўнягта налазна дадзецца 50 проц. вялікаістага торфу і атрымліваецца добры шыпель.

Яшчэ можна знайсьці цэлы рад способаў узмацнаньня торфу для мет індустрыялізацыі. Я ўжо не гавару аб тым, што торф добра скарыстоўваецца, як удабрэньне. Гэта менш складаны працэс, а ўсё-ж тагі ня скарыстоўваецца ў нас слаба.

Кажуць, што ў БССР знайшлі багатую руду. Адначасова, кажуць, што балотная руда нерэнтабэльна для распрацоўкі, паколькі мы маем вялікарыя наклады высокагатункавай руды ў Савецкім Саюзе. Пры такіх накладах руды, якія ёсьць у СССР і якія перавышаюць сусьветныя запасы, бязумоўна, а балотная рудой нам нижэй высунуцца, каб арганізаваць металургічную базу ўсесаюзнага значэньня. Але трэба да кінца давесьці і гэту справу. Калі чагосьці-небудзь вялікага нельга зрабіць, дык, мабыць, што-небудзь дробнае мясцовага значэньня можа выйсьці.

Ёсьць некаторыя арэхіўныя матар'ялы, якія паказваюць тое, што колісьці на Віцебшчыне быў або хацелі набудаваць металургічны завод на сапраўдным рудзе. Трэба прагледзець гэтыя матар'ялы. Можа сапраўды закон Віцебску ёсьць руда, трэба правесьці дадатковыя дасьледы. Гэта — непасрэдная праца Акадэміі.

Затраты на гэтыя выпукальныя работы над выкапнямі заўсёды сабе апраўдваюць. Ня трэба шкадаваць затрат на такую справу. Прычым у нашых умовах вялікарэйшую ролю адыграюць нярудныя выкапні, напрыклад, фасфарыты (я ўжо ўспаміна аб шамотнай гліне), мергель, крамень; зараз з краменю выраблюць добрую шкляную паперу, а гэта справа ў нас застаецца пакуль што сакаўжнай. У нас у адным раёне ёсьць тагі сакаўжны заводзік, а ўжо з Ленінграда просяць крамень для мынаў і плацяць добрыя грошы за гэта.

На жаль, некаторыя нашы навукова-дасьледчыя інстытуты, некаторыя навуковыя работнікі часта займаюцца другарзнымі разважаньнямі, а не канкрэтнай справай.

Возьмем сельскую гаспадарку і ў прыватнасьці такое канкрэтнае пытаньне, як спэцыялізацыя сельскай гаспадарці БССР. Акадэмія павінна дапамагчы нам зьвесьці канцэрэтныя настрої ў некаторых нашых спэцыялістаў па сельскай гаспадарцы і зьвяшчыць сумненьні, якія заклікаюцца ў тым, што, шобы, разьвіцьцё іншу і кажаньні у нас не патрэбна фарсаваць. Яшчэ нагадваецца такія варыянты ў некаторых спэцыялістаў сельскай гаспадаркі.

Мы ня можам далей у галіне разьвіцьця сельскай гаспадаркі ісьці на такім шляху, каб у нас быў «Мор і Марыльяз» — усяго па-трошку і ў той-жа час усяго не хапае.

Сутнасьць сацыялістычнага планаваньня заключаецца ў тым, каб правільна вызначыць вытворчыя функцыі кожнага раёну СССР.

Паўночны Каўказ, Украіна, Сібір, Сярэдняя Волга, нарэшце прыдзецца абласьці, дзякуючы сваім умовам, могуць стаць і ўжо сталі рэальнай таварна-вожжавай гаспадаркі.

Мы, Беларусь, ня можам зьвяцца таварна-вожжавым раёнам. Мы павінны зьвяцца раёнам таварнай жывёлагадоўлі, тэхнічных культур і кормаўгодаў.

Адначасова мы можам быць і павінны быць з хлебам. Для гэтага патрэбна, каб наша агра-хімікі паправцавалі больш практычна над тым, каб наша беларуская глеба замест 30 пудоў з дзесяціны дала 80-100 пудоў, а ў нас ня так цяжка гэтага дабіцца.

Вуўным-жа таварна-вожжавым раёнам мы ня можам быць. Але ці можам мы застаецца далей распубліканскім пэўнага вытворчага профілю ў сыстэме Савецкага Саюзу? Зразумела, ня можам.

Для жывёлагадоўлі ў нас ёсьць усе пастэвы, але справа гэта вельмі марудна прасоўваецца наперад як па колькасьці, так і па якасьці. Да гэтага часу мы мала зрабілі для палепшэньня пароды жывёлы, ёсьць пасобныя зразкі пляры добра выведзенай буйной рагатай жывёлы і толькі. Па сьвінях ёсьць, праўда, зусім добрыя вынікі. Мы павінны гэту справу як можна хутчэй пасунуць наперад.

Лубяных культуры — лён і канопілі. Праблема мэліяраціі балот у сувязі з задачай разьвіцьця лубяных культур зьяўляецца гігантскай праблемай. Ужо вынайдзен спосаб і практычна ставіцца на прамысловым раёне перапрацоўка пяньку ў бавоўну. А што гэта значае? Бавоўна адразу вырашае цэлы рад праблем, у тым ліку і палепшэньне матар'яльнага забесьпячэньня рабочай клясы. Пянька сама па сабе можа быць скарыстана для многіх галін народнай гаспадаркі, а з перапрацоўкай пяньку ў бавоўну мы гэты сырэц можам скарыстаць для тэкстыльнай прамысловасьці.

Чаму не паставіць рэальную задачу — спэцыялізацыю сельскай гаспадаркі БССР на лініі разьвіцьця лубяных культур, жывёлагадоўлі і зьвяшчэньня з гэтым кармовай базы?

У гэтай справе неабходна больш сур'ёзна і больш рашуча ісьці наперад і сапраўды ператварыць нашу сельскую гаспадарку са спэцыялізацыі гаспадарці оолімскага тыпу ў буйную капіталістычную таварную прамысловую гаспадарку.

Ці можам мы ператварыцца са спэцыялізацыі ў вырабляючы раён?

Бязумоўна, можам. Вытворства лубяных культур і разьвіцьцё жывёлагадоўлі ў такім разьмеры, які-б даў нам магчымасьць пашырыць сыравую і харчовую базу, — гэта і ёсьць ператварэньне ў вырабляючы раён. А набліжа гэтага мы ня толькі можам, а і абавязкова павінны.

Ці можам мы Сярэднюю Азію ператварыць у вырабляючы раён? Хоць Сярэдняя Азія (апрача Казакстану) яе зьяўляецца раёнам вырабляючым па тавэрным збожжы, але паколькі там апоўная база бавоўны для ўсяго Савецкага Саюзу, пастолькі яна зьяўляецца сур'ёзным вырабляючым раёнам.

Вырашыць усе гэтыя пытаньні спэцыялізацыі сельскай гаспадарці БССР без дапамогі навуковай думкі і без удзелу навуковых работнікаў і спэцыялістаў, гэта зусім вазумела, мы ня зможам.

Мы павінны больш інтэнсіўна папрацаваць па ўсіх готых галінах і набліжа нераваранньня БССР са спэцыялізацыі ў вырабляючы раён, чаго-б гэта нам не каштавала.

Трэба адначыць, што ў гэтай галіне вельмі марудна расгортваецца навуковая думка нашых спэцыялістаў. У нас мала вынікаў работы над новымі культурамі; мы топчамся на адным месцы. Назат і лён і канопілі слаба разьвіваем, і навукова-дасьледчыя інстытуты не зьяўляюцца штурмачом гэтай справы.

Іншыя раёны СССР працуюць над увядзеньнем новых культур — валакністых, каўчуконосных культур і інш., а нашы сельска-гаспадарчыя інстытуты зусім мала займаюцца гэтай справай. Прыходзіцца нам самім штурхаць нашых інстытутыкаў на новыя думкі. Больш таго, мы ў народна-гаспадарчым плане прынялі пастанову набудаваць цукровы завод на сапраўдным рудзе. Трэба прагледзець гэтыя матар'ялы. Можа сапраўды закон Віцебску ёсьць руда, трэба правесьці дадатковыя дасьледы. Гэта — непасрэдная праца Акадэміі.

Затраты на гэтыя выпукальныя работы над выкапнямі заўсёды сабе апраўдваюць. Ня трэба шкадаваць затрат на такую справу. Прычым у нашых умовах вялікарэйшую ролю адыграюць нярудныя выкапні, напрыклад, фасфарыты (я ўжо ўспаміна аб шамотнай гліне), мергель, крамень; зараз з краменю выраблюць добрую шкляную паперу, а гэта справа ў нас застаецца пакуль што сакаўжнай. У нас у адным раёне ёсьць тагі сакаўжны заводзік, а ўжо з Ленінграда просяць крамень для мынаў і плацяць добрыя грошы за гэта.

На жаль, некаторыя нашы навукова-дасьледчыя інстытуты, некаторыя навуковыя работнікі часта займаюцца другарзнымі разважаньнямі, а не канкрэтнай справай.

Возьмем сельскую гаспадарку і ў прыватнасьці такое канкрэтнае пытаньне, як спэцыялізацыя сельскай гаспадарці БССР. Акадэмія павінна дапамагчы нам зьвесьці канцэрэтныя настрої ў некаторых нашых спэцыялістаў па сельскай гаспадарцы і зьвяшчыць сумненьні, якія заклікаюцца ў тым, што, шобы, разьвіцьцё іншу і кажаньні у нас не патрэбна фарсаваць. Яшчэ нагадваецца такія варыянты ў некаторых спэцыялістаў сельскай гаспадаркі.

Мы ня можам далей у галіне разьвіцьця сельскай гаспадаркі ісьці на такім шляху, каб у нас быў «Мор і Марыльяз» — усяго па-трошку і ў той-жа час усяго не хапае.

Сутнасьць сацыялістычнага планаваньня заключаецца ў тым, каб правільна вызначыць вытворчыя функцыі кожнага раёну СССР.

Паўночны Каўказ, Украіна, Сібір, Сярэдняя Волга, нарэшце прыдзецца абласьці, дзякуючы сваім умовам, могуць стаць і ўжо сталі рэальнай таварна-вожжавай гаспадаркі.

Мы, Беларусь, ня можам зьвяцца таварна-вожжавым раёнам. Мы павінны зьвяцца раёнам таварнай жывёлагадоўлі, тэхнічных культур і кормаўгодаў.

Адначасова мы можам быць і павінны быць з хлебам. Для гэтага патрэбна, каб наша агра-хімікі паправцавалі больш практычна над тым, каб наша беларуская глеба замест 30 пудоў з дзесяціны дала 80-100 пудоў, а ў нас ня так цяжка гэтага дабіцца.

Вуўным-жа таварна-вожжавым раёнам мы ня можам быць. Але ці можам мы застаецца далей распубліканскім пэўнага вытворчага профілю ў сыстэме Савецкага Саюзу? Зразумела, ня можам.

Для жывёлагадоўлі ў нас ёсьць усе пастэвы, але справа гэта вельмі марудна прасоўваецца наперад як па колькасьці, так і па якасьці. Да гэтага часу мы мала зрабілі для палепшэньня пароды жывёлы, ёсьць пасобныя зразкі пляры добра выведзенай буйной рагатай жывёлы і толькі. Па сьвінях ёсьць, праўда, зусім добрыя вынікі. Мы павінны гэту справу як можна хутчэй пасунуць наперад.

Лубяных культуры — лён і канопілі. Праблема мэліяраціі балот у сувязі з задачай разьвіцьця лубяных культур зьяўляецца гігантскай праблемай. Ужо вынайдзен спосаб і практычна ставіцца на прамысловым раёне перапрацоўка пяньку ў бавоўну. А што гэта значае? Бавоўна адразу вырашае цэлы рад праблем, у тым ліку і палепшэньне матар'яльнага забесьпячэньня рабочай клясы. Пянька сама па сабе можа быць скарыстана для многіх галін народнай гаспадаркі, а з перапрацоўкай пяньку ў бавоўну мы гэты сырэц можам скарыстаць для тэкстыльнай прамысловасьці.

Чаму не паставіць рэальную задачу — спэцыялізацыю сельскай гаспадаркі БССР на лініі разьвіцьця лубяных культур, жывёлагадоўлі і зьвяшчэньня з гэтым кармовай базы?

У гэтай справе неабходна больш сур'ёзна і больш рашуча ісьці наперад і сапраўды ператварыць нашу сельскую гаспадарку са спэцыялізацыі гаспадарці оолімскага тыпу ў буйную капіталістычную таварную прамысловую гаспадарку.

Ці можам мы ператварыцца са спэцыялізацыі ў вырабляючы раён?

Бязумоўна, можам. Вытворства лубяных культур і разьвіцьцё жывёлагадоўлі ў такім разьмеры, які-б даў нам магчымасьць пашырыць сыравую і харчовую базу, — гэта і ёсьць ператварэньне ў вырабляючы раён. А набліжа гэтага мы ня толькі можам, а і абавязкова павінны.

Ці можам мы Сярэднюю Азію ператварыць у вырабляючы раён? Хоць Сярэдняя Азія (апрача Казакстану) яе зьяўляецца раёнам вырабляючым па тавэрным збожжы, але паколькі там апоўная база бавоўны для ўсяго Савецкага Саюзу, пастолькі яна зьяўляецца сур'ёзным вырабляючым раёнам.

Вырашыць усе гэтыя пытаньні спэцыялізацыі сельскай гаспадарці БССР без дапамогі навуковай думкі і без удзелу навуковых работнікаў і спэцыялістаў, гэта зусім вазумела, мы ня зможам.

Мы павінны больш інтэнсіўна папрацаваць па ўсіх готых галінах і набліжа нераваранньня БССР са спэцыялізацыі ў вырабляючы раён, чаго-б гэта нам не каштавала.

Трэба адначыць, што ў гэтай галіне вельмі марудна расгортваецца навуковая думка нашых спэцыялістаў. У нас мала вынікаў работы над новымі культурамі; мы топчамся на адным месцы. Назат і лён і канопілі слаба разьвіваем, і навукова-дасьледчыя інстытуты не зьяўляюцца штурмачом гэтай справы.

Іншыя раёны СССР працуюць над увядзеньнем новых культур — валакністых, каўчуконосных культур і інш., а нашы сельска-гаспадарчыя інстытуты зусім мала займаюцца гэтай справай. Прыходзіцца нам самім штурхаць нашых інстытутыкаў на новыя думкі. Больш таго, мы ў народна-гаспадарчым плане прынялі пастанову набудаваць цукровы завод у раёне Брэсціна з тым, каб ужо зараз разьвіваць культуру цукровых буракоў з мэтай прадасьцяньня вопыту — ці будуць яны рэнтабэльны, ці будуць яны сасьпяваць у нашым краі і г. д.

А нашы гора-дасьледчыкі па сельскай гаспадарцы замест таго, каб удзяліцца за гэту справу і рушыць яе ня сьлед наперад, начыпаюць у кончых дыскусіяць і доказваць неэрэнтабэльнасьць разьвіцьця цукровых буракоў у Беларусі, у той час, як урад ідзе на затраты значных грошай для правядзеньня вопыту.

Замест таго, каб паставіць гэтае пытаньне, правесьці вопыт да канца, культурныя людзі начынаюць дамагацца доказаць рабнам выраблячым? Хоць Сярэдняя Азія (апрача Казакстану) яе зьяўляецца рабнам выраблячым па тавэрным збожжы, але паколькі там апоўная база бавоўны для ўсяго Савецкага Саюзу, пастолькі яна зьяўляецца сур'ёзным выраблячым раб

ПАЛЯВАЯ ШТОДЗЕНКА У КАЛГАСЕ „ЧЫРВОНАЯ ПОЛАЧЧЫНА" СТАЛА САПРАЎДНЫМ АРГАНІЗАТАРАМ МАС

Белторф ня кіруе вывазкай торфу

БАРАЦЬБА ЗА ТОРФ

Торфразпрацоўкі Ім. Клясона. На здымку—пешная ўдарная брыгада Афанінка. Ударнікі у часе абедзеннага перапынку чытаюць зводкі аб здабычы торфу.

ВЫКАНАНЬНЕ СЭЗОННАГА ПЛЯНУ ТОРФАЗДАБЫЧЫ (У ПРОЦ.)

22 ЖНІЎНЯ	23 ЖНІЎНЯ
47,2	47,5
24 ЖНІЎНЯ	**25 ЖНІЎНЯ**
48,1	48,4

26 ЖНІЎНЯ

48,8

НА 27 ЖНІЎНЯ ТАРФЯНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ БССР ЗДАБЫЛА 341.507,8 ТОН ТОРФУ, ШТО СКЛАДАЕ 48,8 ПРОЦ. ПРАГРАМЫ 1931 ГОДУ.

РОСТ КРЫВОЙ ТОРФАЗДАБЫЧЫ ПА 22 ЗАВОДАХ БЕЛТОРФУ У АПОШНІЯ ДНІ ВЕЛЬМІ МІЗЭРНА. ЗА ДЭКАДУ КРЫВАЯ ТОРФАЗДАБЫЧЫ УЗЬНЯЛАСЯ ТОЛЬКІ НА 4,6 ПРОЦ.

АМАЛЬ НІЯКАГА ПРЫРОСТУ НЕ ДАЮЦЬ ТОРФАЗАВОДЫ «ВЯЛІКІ МОХ», «ВОЛЬНІЦА», «РЭМІЗАВА», «ЧЫРВОНАЯ БЕЛАРУСЬ», «КАЛЕКТЫЎНАЯ ПРАЦА», «ЧЫРВОНЫ СЬЦЯГ».

ГЭТЫЯ ЗАВОДЫ НЯ ТОЛЬКІ ПРАВАЛЬВАЮЦЬ ПРАГРАМУ ТОРФАЗДАБЫЧЫ 1931 РАШАЮЧАГА ГОДУ ПЯЦІГОДНІ, АЛЕ ЯНЫ ЗУСІМ НІЧОГА НЕ ЗРАБІЛІ У СПРАВЕ ЎБОРКІ І ВЫВАЗКІ ЗДАБЫТАГА ТОРФУ.

ЁСЬЦЬ РЭАЛЬНАЯ ПАГРОЗА, ШТО ЗДАБЫТЫЯ ТАРФЯНЫЯ ЦАГЛІНЫ ГЭТЫМІ ЗАВОДАМІ НЯ БУДУЦЬ СВАЯЧАСОВА ЎБРАНЫ І ЗАСТАНУЦЦА ЛЯЖАЦЬ НА ПАЛЁХ СЬЦІЛКІ ДА БУДУЧАГА ГОДУ.

ГАСПАДАРЧАЕ КІРАЎНІЦТВА І ПАРТЫЙНЫЯ ЯЧЭЙКІ ГЭТЫХ ЗАВОДАЎ НЕ ЗАБЯСПЕЧЫЛІ БАЯВОЙ РАБОТЫ УДАРНЫХ БРЫГАД, СЛАБА ЗМАГАЛІСЯ ЗА СТОПРОЦАНТНАЕ ВЫКАНАНЬНЕ ВЫЗНАЧАНЫХ ПЛЯНАЎ ТОРФАЗДАБЫЧЫ.

БЕЛТОРФ НАДЗЭЧЫАЙ СЛАБА КІРАВАЎ РАБОТАЙ ГЭТЫХ ЗАВОДАЎ, НЕ АКАЗАЎ СВАЯЧАСОВАЙ ДАПАМОГІ ГЭТЫМ АДСТАЮЧЫМ НА ПРАЦЯГУ УСЯГО СЭЗОНУ ЗАВОДАМ.

«ЗЬВЯЗДА» ШМАТ РАЗ ПІСАЛА, ШТО БЕЛТОРФ НЕ ПАДРЫХТАВАЎСЯ ДА ЎБОРКІ І ВЫВАЗКІ ЗДАБЫТАГА ТОРФУ.

БЕЛТОРФ НАВАТ НЯ МОЖА НАЛАДЗІЦЬ УЛІКУ ХОДУ РАБОТЫ ПА ЎБОРЦЫ, СУШЦЫ І ВЫВАЗЦЫ ТАРФЯНОГА АПАЛУ ЗАВОДАМІ.

АДСУТНАСЬЦЬ УЛІКУ НЕ ДАЕ МАГЧЫМАСЬЦІ ВЫЯВІЦЬ САПРАЎДНАЕ СТАНОВІШЧА, ЯКОЕ МЫ ЗАРАЗ МАЕМ ПА БССР У СПРАВЕ ЎБОРКІ І ВЫВАЗКІ ТОРФУ.

БАЯВАЯ ЗАДАЧА БЕЛТОРФУ—ЗАРАЗ-ЖА ПЕРАКЛЮЧЫЦЦА НА ПРАВЯДЗЕНЬНЕ ЖЫВОЙ ГЭТАЙ РАБОТЫ, ЯКАЯ НА ДАНЫМ ЭТАПЕ ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА АДКАЗЬНЕЙШАЙ ДЛЯ ТАРФЯНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ.

НА МНОГІХ ПАВІНЕН БЫЦЬ НАЛАДЖАНА БАЛЬШАВІЦКАЕ КІРАЎНІЦТВА УСЯМІ ПРАЦЭСАМІ ГЭТАЯ САМАЙ ВАЖНАЙ, БАЯВОЙ РАБОТЫ.

ЗДАБЫТЫ ТОРФ ВА ШТО-Б ТАМ НІ БЫЛО ПАВІНЕН НА ПРАЦЯГУ ВЕРАСЬНЯ БЫЦЬ ВЫСУШАН, УБРАН І ВЫВЕЗЕН ЗАВОДАМ СПАЖЫЎЦОМ.

Здабыча торфу па БССР

Дзённая норма торфаздабычы ў апошні час амаль усімі торфазаводамі БССР далёка ня выконваецца.

Па выкананьні сэзоннага заданьня ідуць наперадзе заводы «Закрашынскі мох», які даў 95,1 проц. сэзоннай праграмы, «Ліцінскі шлях»—91,4 проц., «Пальшавік»—80,7 проц. і «Новая Беларусь»—80,8 проц.

Толькі алёін «Чырвоны тарфянік» выканаў сэзоннае заданьне 104,6 проц.

Адстаюць «Вольніца»—7,5 проц. сэзоннага заданьня, «Рэмізава»—8,8 проц., «Чырвоная Беларусь»—9,5 проц., «Вялікі мох»—11,5 проц., «Калектыўная праца»—13,2 проц., «Чырвоны сьцяг»—30,8 проц., «Смалявічы»—30,6 проц.

ГАРАЧЫЯ АБЕДЫ— УСІМ ЗЬМЕНАМ РАБОЧЫХ

Прэзыдыум Менскага гарпрафсавету вынесьці рад мерапрыемстваў па хутчайшай рэалізацыі пастановы ЦК УсеКП(б) аб грамадзкім харчаваньні.

Не пазьней 1 верасьня будзе праведзена агульна-гарадзкая канферэнцыя для абгаворваньня вынікаў агляду грамадзкага харчаваньня ў Менску.

Сэкцыі грамадзкага харчаваньня прапануецца ў дэкадны тэрмін распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па самастойнай загатоўцы прадуктаў харчаваньня як усёй сэкцыяй, так і паасобнымі арганізацыямі.

Для асабістую адказнасьць старшыні сэкцыі грамадзкага харчаваньня тав. Тарасэвіча, старшыні ЗРК металістаў, заводу «Большавік» і ф-кі «Кастрычніка», а таксама ТОТ тав. Ашэровіча з прадпрыемствам Белкавпхарчу і ЦП саюзу рабочых распрацаваць перспэктыўны план разьвіцьця грамадзкага харчаваньня па Менску на 1932 год з такім разьлікам, каб кошнасьць абедаў была пазьнічана ў 2 разы.

На пазьней 5 верасьня сэкцыя грамадзкага харчаваньня павінна прадставіць ГСПС план кругласутачнага абслугоўваньня гарачымі стравамі ўсіх зьмен рабочых. З 1 верасьня ўсадзіцца сапхарочная сыстэма аплаты працы работнікаў сталовак, якая ўвязвецца з якасьцю стравы і абслугоўваньнем рабочых. Устанаўляецца кантроль за прымацкай прадуктаў і матэрыяльная адказнасьць за дапушчаны брак з адначасовым прэміраваньнем за лепшую якасьць і эканомію прадуктаў. Пры сэкцыі грамадзкага харчаваньня арганізуецца самастойны транспарт.

Гарпрафсавет абавязаў старшынь ФЗМК і загадчыкаў сталовак забясьпечыць штодзённым дзежурствы рабочых брыгад у сталовках, зьвяртаючы асьцярожную ўвагу на работу кухні і кладовай. Не пазьней 1 верасьня ФЗМК павінны выпучыць адказных асоб (членаў ФЗМК) выключна на справах грамадзкага харчаваньня.

На пасяджаньнях прэзыдыуму ГСПС парэдыдычна будуць заслухоўвацца справаздачы загадчыкаў паасобных сталовак аб рабоце кошніх.

Сэкцыі грамадзкага харчаваньня прапануецца не пазьней 5 верасьня арганізаваць па сталовках №№ 1, 37, 41, 14, 5, 35, 13 паблюды вопыт абедаў з розными цэнамі, не парушаючы сыстэмы цьвёрдых цэн на абеды. У дэкадны тэрмін павінна быць прапрацавана калькуляцыя сабекошту абедаў з мэтай уняцьцяня ў ня 1 у існуючыя расцэнкі на абеды больш дакладнасьці.

Сэкцыі грамадзкага харчаваньня даручана распрацаваць план разьвіцьця сьпіжадкормачных пунктаў пры сталовках з тым, каб да 1 студзеня 1932 году кошкасьць сьпіжей паялічвалася ня менш, па не 1.000 штук. Адначасова з гэтым павінна разьвівацца трусагадоўля і птушніцтва.

З мэтай узмацненьня сыстэмы грамадзкага харчаваньня прэзыдыум гарпрафсавету пастанавіў вылучыць з праф. і кааператыву 16 чалавек для работы ў сталовках.

200 заметак рабселькораў ПАХАВАНЫ ў нэтрах дубровенскіх устаноў

На Дубровенскім раёне зараз налічваецца каля 200 рабселькораў. Шварні рост рабселькораўскіх радоў пачынаецца асабліва з выхаду раённай газэты «За сацыялістычнае будаўніцтва», але пры агульным значным росьце селькораў трэба адзначыць нездавальняючае становішча рабселькораўскага руху на фабрыцы «Дубровенская мануфактура», дзе, ня гледзячы на тое, што выдаецца друкаваная шматтыражная газэта, ёсьць тысяча рабочых, а ў шматтыражцы прымаюць удзел ня больш 40-50 рабкораў. Слабы ўдзел рабочых у газэце тлумачыцца слабым партыйным кіраўніцтвам з боку партарганізацыі фабрыкі. Фабрычная шматтыражная газэта яшчэ да гэтага часу амаль нічога не прарабіла ў адносінах перабудовы рабкораўскай работы згодна пастановы ЦК УсеКП(б) ад 16 красавіка. Трэба адзначыць, што зьдзёт рабселькораў, які праводзіўся 31-га мая па раёне, ня меў ніводнага «пралетаўніка»-рабкора з фабрыкі «Дубровенская мануфактура».

Значны рост селькораў па раёне зьяўляецца нездавальняючым таму, што рост праходзіць стыхійна без надзённага кіраўніцтва з боку партыйных ячэек. Ёсьць выпадкі, калі ў рады селькораў пралазяць шкодныя, варожыя элементы, каб абараніць свае прыватныя інтарэсы.

Раённы камітэт партыі на працягу месячніка друку не праводзіў ніякіх мерапрыемстваў і не даваў партыйчайкам неабходных указаньняў у справе ўзмацненьня партыйкіраўніцтва пізавым друкам і перабудовы рабселькораўскай работы.

Ня гледзячы на слабае партыйкіраўніцтва ў большасьці калгасаў раёну сіламі селькораў зараз арганізаваны насьценгазэты. Паасобныя калгасныя насьценгазэты поўнасьцю адлюстроўваюць асноўныя моманты дня і мабілізуюць масы калгасьнікаў на барацьбу з існуючымі хваравітымі зьявішчамі (насьценгазэта калгасу «Чырвоны піраг»), але ёсьць і такія калгасы, як «Чырвонае Якубава», дзе насьценгазэта выдаецца адным калгасьнікам т. Андры... прычым газэта мае пастуныя аддзелы: 1) мастацкай літаратуры лірыкі і крытыкі; 2) гістарычнай літаратуры і г. д. Такія аддзелы намнагаходна рабіць у насьценгазэце калгасу, бо газэта, зайняўшы ся лірыкай і гістарычнай літаратурай «наогул», траціць сваё значэньне аператыўнага органу, мабілізуючага і арганізуючага шырокія калгасныя масы на выкананьне важнейшых гаспадарча-палітычных задач сёньняшняга дня.

З такім мэтадам і формай выдаўцтва газэт трэба нам пакончыць.

Дрэнна пастаўлена і рэгуляваньне на рабселькораўскіх дошках, рабкораў установы як РСІ, РВК і інш. прамяняць бюракратычна-анкетуючыя адносіны у справе свячэнасьці рэагаваньня на заметкі. Да гэтага часу ў паасобных раённых установах маркуюцца каля 200 рабселькораўскіх дошкаў, на якія ня дан адказ.

Найгоршая задача партарганізацыі і раённай газэты поўнасьцю і падкутай перабудаваць рабселькораўскую работу, устанавіць пастаяннае парткіраўніцтва рабселькорамі і насьценгазэтамі, уцягнуць перадавых калгасьнікаў і шырокія масы рабочых у рады рабселькораў.

Брыгада: Гутман, Вабер, Мінкін, Чарнаўскі.

Пабудова і рамонт школ скончаны

РАГАЧОЎ.

Па Гадзінаўскім сельсавеце падрыхтоўка да новага навучальнага году скончана. Выкіды абазораны на партсходзе, ідзецуе сельсавету і інш. Школы ўсе ўкамплектаваны вучнямі. Пабудова і рамонт школ скончаны. Няма камплектаваньня для Турскай школы. РВК палічыў будаўніцтва гэтай школы непатрэбным.

Неабходна адкрыць новы камплект пры Турскай школе, бо шмат дзяцей з сяўгасу і калгасаў застаюцца непакінутымі школай.

САВІЦКІ, ТУЛАКОЎ, ГАРБУЗАЎ.

У баёх за ўраджай

«Чырвоная Полаччына» — адзін з буйнейшых калгасаў Вушацкага раёну. Ён яднае 150 былых бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Веснавую сяўбу скончыў перавыкананьнем плянаў. Калгас атрымаў пераходную прэмію за ўдарную сяўбу (паўсплаўную палатарню). Трэба было замацаваць гэту прэмію ўдарнай работай па ўборцы.

У ролі арганізатара мас калгасьнікаў за бальшавіцкае правядзеньне ўборачнай выступіла штодзённая палявая газэта «Ударнік уборачнай», арганізаваная ўдарнай сельскораўскай брыгадай гэтага калгасу.

29-га ліпеня выпусьцілі першы нумар палявой газэты. Газэта моцна ўдарыла па недахопах на ўборцы сенажаці і жыта. Каб дасягнала ведаць адстаючыя вучасткі, штодзённа арганізавала рэйд сельскораў па праверцы ходу ўборачнай па ўсіх дапамежных гаспадарках. Рэйд выявіў, што працоўная сіла расстаўляецца крэнна, бываюць бязмэтныя перакідкі калгасьнікаў з адной брыгады ў другую, а часам цэлыя брыгады робяць прагулы толькі таму, што іх перакідваюць. Выпачэньне нарадаў было пастаўлена за дзень жыта. У часе перапынкаў сельскораўская брыгада выдала начны выпуск «Ударнік уборачнай». Лепшыя ўдарнікі былі занесены на чырвоную дошку, масы калгасьнікаў былі мабілізаваны на працягненьне ўдарнай барацьбы за бальшавіцкія тэмпы ўборачнай.

Паранне жніво скончана. Малацьба скончана. Аднак, выпуск газэты не спынены. Яна перакінулася на барацьбу за свячасовую ўборку і ацэпцоўку ільну.

Правільная расстаноўка сіл, ударныя тэмпы, працоўная дысцыпліна, зьдзеньлывіна і ўлік працы — вось за што змагаецца штодзённа «Ударнік уборачнай» на палёх калгасу «Чырвоная Полаччына».

Ліпаўка Янк.

Макеты палявых штодзённак

ШТО ЗАТРЫМЛІВАЕ РАМОНТ ЖАКТАЎСКІХ ДАМОЎ

Неадкладна спагнаць 800.000 руб. запазычанасьці

Белкамунбанк правёў абсьледаваньне фінансава-гаспадарчага становішча Менскіх ЖАКТ'аў. Выяўлена, што рахункаводства, справаздачнасьць і кантроль усяе гаспадарчая дзейнасьць ЖАКТ'аў пастаўлена вельмі дрэнна.

На ЖАКТ'ах ляжыць запазычанасьць па суму 800.000 руб., з якой па квартпляце 51.675 руб., па арэндным плане 15.780 руб. і г. д.

Трэба адзначыць, што ў агульную суму запазычанасьці па квартэрнай і арэндным плане ўваходзяць значныя надбаўкі за мінулы год.

Характэрна, што рад квартэранімальнікаў, якія займаюць адказныя пасады ў Наркамфіне, органах юстыцыі, жыллакаэрацыі і іншых установах і якія павінны былі-б служыць прыкладам свячасовага ўнёсу квартэрнай платы і паёў, самі маюць вялікую запазычанасьць нават за 1930 год.

Усё гэта сьведчыць аб тым, што праўленьні ЖАКТ'аў мала клапоцяцца аб свячасовым спагнаньні запазычанасьці са сваіх жыхароў і арэндатараў. Сваёй бязьдзейнасьцю ў гэтым напрамку, яны паглыбляюць працяку у мабілізацыі сродкаў па жыллёвай каапэрацыі і затрымліваюць правядзеньне мерапрыемстваў па рамонце, новым будаўніцтве і г. д.

Белжылсаюз і гаржылсаюз не звяртаюць ніякай увагі на становішча жыллёвай гаспадаркі, не клапоцяцца аб зьнішчэньні недахопаў у ЖАКТ'ах.

Рэдакцыя прымусіць жыллакаэрацыю прыняць усе захады да абавязковага спагнаньня запазычанасьці ў самы кароткі тэрмін.

Галаскін, Карніловіч

ЗА ЛЕНІНСКУЮ ВУЧОБУ

А. ЧАРНУШЭВІЧ

Пралетарыят і працоўныя масы БССР пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі дасягнулі вялізарных посьпехаў ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва. Растуць новыя магутныя прадпрыемствы сацыялістычнай прамысловасьці. 46,5 проц. усіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарак БССР аб'яднаны ў калгасы, частка раёнаў завяршае суцэльную калектывізацыю, на гэтай базе ліквідуецца кулацтва як клас. З посьпехам ажыцьцяўляецца ленінская нацыянальная палітыка. Мы завяршаем пабудову сацыялістычнай эканомікі.

Посьпехі на фронце сацыялістычнага будаўніцтва значна павысілі аўтарытэт нашай партыі і даверэ'е да яе з боку шырокіх рабочых і працоўных мас. Гэта знайшло сваё яркае адлюстраваньне ў шпарких тэмпах росту нашай партыі за лік лепшых элементаў рабочай класы і калгасьнікаў.

За апошнія 6 месяцаў (студзень-чэрвень 1931 г.) у рады КП(б)Б прынята 7.516 чал. Значная частка пазапартыйных у партыю ня мае належнай кляса-вай, загартаванасьці, не прайшла суровай школы барацьбы на капіталістычных прадпрыемствах, не прайшла школы грамадзянскай барацьбы, барацьбы супроць контр-рэвалюцыйнага трацкізму і правага ўхілу.

Для таго, каб выхаваць з новых кадыдатаў партыі цьвёрдых бальшавікоў, патрэбна доўгая і ўпартая работа. Жорсткае супраціўленьне клясана-варожых нам элементаў унутры краіны, дзейнасьць іх агентуры—правых ухілістаў у радах нашай партыі, капіталістычнае акружэньне звонку, набліжэньне рашаючых бояў пралетарыяту ў капіталістычных краінах—усе гэтыя асаблівасьці сучаснага перыяду сацыялістычнага будаўніцтва патрабуюць рашучага ўзмацненьня бальшавіцкай стойкасьці кожнага камуніста, павышэньня баздольнасьці радоў нашай партыі.

У гэтых умовах задача марксыцка-ленінскага выхаваньня камуністаў, асабліва кіраўладных і кандыдатаў партыі, набывае асабліва важнае значэньне.

Зараз кожны камуніст павінен асабліва добра памятаць словы тав. Сталіна: «Творыць дае практыкам-ленінцам сілу арыентаваньня, яснасьць перспэктыў, упэўненасьць у рабоце, веру ў перамогу нашай справы».

Партыйная вучоба—адзін з важнейшых сродкаў марксыцка-ленінскага выхаваньня—павінна зьявіцца магутнай зброяй партыі ў барацьбе за генэральную лінію, у барацьбе з правым і «левым» апартунізмам, а прымірэнчыкі да іх адносінамі.

Партыйная вучоба зьяўляецца вострай зброяй партыі ў барацьбе за ленінскую нацыянальную палітыку, у барацьбе з вялікадзяржаўным расійскім шавінізмам як галоўнай небясьпекай на даным этапе, з контр-рэвалюцыйным беларускім нацыянал-дэмакратызмам, з шавінізмам іншых нацыянальнасьцей. Партыйная асьвета павінна спрыяць інтэрнацыянальнаму выхаваньню як радоў нашай партыі, так і рабочае класы. Яна павінна дапамагаць партыйным арганізацыям у выкананьні задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Партыйная вучоба павінна быць справай усёй партыі. Кожная партыйная арганізацыя ня ўсе адказнасьць за становішча гэтага важнейшага участку рабоце, а ў такой-жа меры, як і за выкананьне рашаючых задач гаспадарчага будаўніцтва.

Між тым становішча партыйнай вучобы ў КП(б)Б на сёньняшні дзень застаецца нездавальняючым і не адпавядае тым вялізарным адказным задачам, якія стаяць перад партыяй.

У зімовы перыяд ахоп усімі відамі партыйнай вучобы на КП(б)Б складаў 87 проц. гарадзкіх арганізацый і 69 проц. вясковых. З іх кандыдаты партыі былі ахоплены на 45 проц. пры наведваньні ў сярэднім 50-60 проц.

Толькі асобныя райпартарганізацыі, якія ўзялі партвучобу на належную палітычную вышыню дабіліся значных посьпехаў у гэтай справе, ахапіўшы вучобай 60-90-100 проц. кандыдатаў. (Дрысьенскі раён—90 проц., Дубровенскі—90 проц., Вушацкі—100 проц. Кайданаўскі—90 проц., Нараўлянскі—90 проц. і інш.).

У летні перыяд работа значна аслабла, а ў некаторых раёнах зараз па існуе ні адной партшколы, ні аднаго гуртка. Прычым якасьць вучобы як па вымесьце, так і па форме жадае шмат лепшага.

Дае прычыны такога становішча?

Першая—недастаткавая ўвага значнай часткі райкомаў да пытаньня партыйнай вучобы, якая даходзіць у некаторых выпадках да апартуністычнай недаацэнкі партыйнага выхаваньня.

Неправадковымі зьяўляюцца гутаркі аб тым, што «за калектывізацыю адказваюць, за зрыў загатовак аддадуць пад суд, а за вучобу ў горшым выпадку абвясьцяць вымову, а таму, як вынік, спачатку прадзядзем гаспадарчыя кампаніі, а потым возьмемся за вучобу».

Аб гэтым ёсьць афіцыяльныя пастановы абкомаў сельскіх ячэек. Значная частка райкомаў і ячэек зусім рэдка ставяць пытаньні партыйнай вучобы на пасяджэньнях і сходах.

Усё гэта характарызуе адносіны часткі РК і ячэек да пытаньняў марксыцка-ленінскага выхаваньня, гэта сьведчыць аб супроцьстаўленьні некаторымі работнікамі і ячэйкамі гаспадарчых задач партыйнай вучобе. І гэта ў той час, калі апошняя павінна дапамагаць насьпяховаму выкананьню чарговых задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Другая прычына—адарваньне партвучобы ад практычнай работы, інуменьне ўвязаць партсьвету з практыкай сацыялістычнага будаўніцтва, у выніку партвучоба ў большасьці праходзіць ізаляцыя ад практычнай работы, сталіцтвы і бязмэтна не зацікаўлівае партыйцаў.

Адсюды тэарытычная вучоба ад практычнай работы ўносіць у вучобу касьнічыну, элементы схаластыкі і мёртвы фармалізм.

Пасьля нездаволенасьць дырэктыў ЦК КП(б)Б аб узмацненьні вучобы ў практычнай работы частка партарганізацый стала на гэты шлях, і выніку атрыманы досыць здавальняючыя. Гэта, з аднаго боку, узьнімае зацікаўленасьць партыйцаў да партвучобы і, з другога боку, дапамагае партарганізацыям у выкананьні чарговых гаспадарчых задач.

Трэцяя—зусім невыстарчальнае (у мінулым) асьвячэньне пытаньняў партыйнай вучобы ў друку, які павінен (а пашы цэнтральныя газэты у апошні час становяцца на гэты шлях) значна дапамагчы партыйнай вучобе.

Чацьвертая — бадай, поўная адсутнасьць мэтаду сацыябарыцтва і ўдарніцтва ў сыстэме партыйнай асьветы.

Пятая—формы арганізацыі сеткі, якія ня былі выстарчальна прыстасаваны да асаблівасьцяй вытворчасьці, таксама ня спрыялі насьпяховасьці партсьветы.

Значны зрух у партвучобе мы атрымалі пасьля пастановы арбюро ЦК УсеКП(б) аб пляне яго работы.

ЦК КП(б)Б праведзеў рад мерапрыемстваў па паляпшэньні апэратыўнага кіраўніцтва партыйнай вучобай: пасьлядоўна ў ўсіх культпрапарыгад для дапамогі і інструктаваньня, заслухоўваньне дакладаў аб становішчы партыйнай асьветы і інструктаваньня, заслухоўваньне дакладаў аб становішчы партыйнай асьветы на пасяджэньні сакратарыяту ЦК і ў ім на пасяджэньні сакратарыяту ЦК і ў ім на пасяджэньні сакратарыяту ЦК і ў ім

Год выдачы—XV
№ 220 (4141)
Панядзелак 31 верасня 1931
Цана адзінага нумара 5 кап.
Бесплатна

Зьвязда

Орган ЦК Мен. Гаркому Камуністычнай партыі (б) Беларусі.

РЭДАКЦЫЯ І КАНТОРА
МЕНСК, САВЕТСКАЯ, 63.
Тэлефоны:
рэдактар—1-70, сакратар—10-74, аддзел пытанняў—12-80, прамысл.—13-80, сап. земл.—6-19, нацыянальн.—6-19, замежн. інфарм.—6-19, пачты рэдактар—6-18, нацыянальная інфармацыя—10-74, вытворчасьць—7-81, аддзел абмеркаваньня—7-81.

Не дамо загінуць палонным фашызму

Мы, рабочыя і служачыя Мсьціслаўскага вучлегасу (Магілеўскі раён) адзначаем, што крывавы паход фашызму на жыцьцё палітзьняволеных, іх кіньне затаніць у крыві рэвалюцыйны рух Польшчы, Зах. Беларусі і Зах. Украіны, зьяўляюцца толькі зьявом у падрыхтоўцы інтэрвэнцыі супроць СССР.

Мы рашуча пратэстуем супроць тых нячуваных гвалтаў, якія адбываюцца над палітзьняволенымі — сялянамі і рабочымі ў засьценках фашысцкае Польшчы.

У адказ на разгул белага тэрору ў Польшчы, мы ўсе як адзін уступаем у рады МОПР'у, адлічваем аднадзенны заработак у фонд дапамогі палітзьняволеным і адпрацоўваем адзін суботнік. Таксама адпрацуем адзін суботнік у фонд матэрыяльнай пагранічаньцей.

Нягай ведаюць польскія фашысты, што мы не дамо загінуць нашым замежным братом і іх сем'ям. Заўсёды ў патрэбны момант мы ім дапаможам як маральна, так і матэрыяльна.

***

Канфэрэнцыя асьветнікаў Сіроцінскага раёну далучаецца да ўсеагульнага шматмільённага пратэсту супроць фізычнага зьнішчэньня нашых братоў на клясе—10,000 палітзьняволеных у турмах беларускай Польшчы.

Канфэрэнцыя асьветнікаў праходзіць у перыяд буйных посьпехаў на фронце сацыялістычнага будаўніцтва як ва ўсёй ВССР так і ў Сіроцінскім раёне — у прыватнасьці. У нас 60 проц. бяднякаў-серадняцкіх гаспадарак аб'ядналіся ў калгасы. Плошча тэхнічных культур павялічылася на 142 проц. у параўнаньні з мінулым годам. Жывёльскі пляц абежкавагатовак выканан на 222 проц. мы маем вялізарныя дасягненьні таксама і на культурным фронце. 98 проц. дзяцей ахоплены ўсеагульным абавязковым навучаньнем. У гэтым годзе падыходзім непасрэдна да вырашэньня задачы сацыяльнай пісьменнасьці раёну.

Усе гэтыя перамогі зьяўляюцца лепшым адказам польскаму фашызму.

Мы адлічваем аднадзенны заработак у фонд дапамогі палітзьняволеным і іх сем'ям.

***

Канфэрэнцыя асьветнікаў Лепельскага раёну з абурэньнем пратэсту супроць крывавых зьдзекаў польскага фашызму над палітзьняволенымі — рабочымі і сялянамі Польшчы. Шляхам нячуванага тэрору фашызм імкнецца задушыць рэвалюцыйны рух. Але дарэмна. Няма такой сілы, якая змагла-б стрымаць пралетарскую рэвалюцыю. Мы патрабуем спыніць зьдзекі над нашымі братамі і сёстрамі па клясе. Рукі прэч ад палітзьняволеных! Сьмерць польскаму фашызму!

У адказ польскаму фашызму мы абавязуемся разгарнуць барацьбу за замацаваньне посьпехаў калектывізацыі нашага раёну, абавязуемся яшчэ шырэй разгарнуць палітыка-растлумачальную работу сярод мас. Адлічаем аднадзенны заработак у фонд пабудовы інтэрнацыянальнага дому для дзяцей палітзьняволеных капіталістычных краін.

Адрымаць рэвалюцыі пратэсту ад агульнага сходу кандуктароў Менскага рэзерву ў ліку 140 чалавек і ад агульнага сходу накіраваных арцельшчыкаў гор. Клімавічы.

***

ВІЦЕБСК, 24 жніўня. (БЕЛТА).

Па прадпрыемствах Віцебску прайшлася хваля абурэньня супроць польскіх катаў-фашыстаў, якія хочуць затапіць у моры крыві рэвалюцыйны рух рабочых і сялян Польшчы.

3.000 рабочых работніц панчошнай фабрыкі імя Клары Цэткін рашуча пратэстуюць супроць зьдзекаў з палітзьняволеных, якія пакутуюць у фашысцкіх засьценках Польшчы.

На мітынгах, якія адбыліся на фабрыках і заводах, рабочыя пастанавілі ўзмацніць мапраўсную работу, пікідаваць зацікаўленасьць па членскіх узносах у МОПР. арганізаваць новыя брыгады імя МОПР'у і Парыскай Камуны, выкапаць і перавыканаць прамфінпляны.

Фашысцкая Польшча
пад ударамі крызісу
Банкруцтвы, апратэставаньні вэксалёў, закрыцьцё фабрык і заводаў—ня спыняюцца

ВАРШАВА, 30. Паглыбленьне эканамічнага крызісу закракула ўсе галіны гаспадарчага жыцьця фашысцкай Польшчы, пачынаючы ад прамысловасьці і канчаючы гандлем і фінансамі. У апошнія часы наглядаецца ЯЧУВАНЫ ЎЗРОСТ АПРАТЭСТАВАНЬНЯ ВЭКСАЛЁЎ.

Паводле зьвестак галоўнай Статыстычнай Управы, у лістападзе бягучага году апратэставана ў Польшчы 444,7 ТЫС. ВЭКСАЛЁЎ на суму 109,6 МЛН. злотых супроць 418,6 ТЫС. вэксалёў у 99,5 МЛН. злотых у чэрвені і 460,8 ТЫС. — на суму 108,5 МЛН. злотых — у лістападзе 1930 г.

Колькасьць апратэставаных вэксалёў у пасобных ваяводзтвах у лістападзе бягучага году выявілася ў наступных лічбах: Варшава—83.070 пратэстаў на 25,8 МЛН. злотых, Варшаўскае ваяводзтва—28.800 пратэстаў на 5,8 МЛН. злотых, Лодзінскае ваяводзтва—58.400 пратэстаў на 14,4 МЛН. злотых, Кавецкае ваяводзтва—51.600 пратэстаў на 9 МЛН. злотых, Любліньскае—30.300 на 6,6 МЛН. злотых, Беластоцкае — 23.800 на 4 МЛН. злотых, Віленскае—15 ТЫС. на 2,6 МЛН., НАВАГРУДЗКАЕ — 8.300 на 1,8 МЛН. зл., Палескае—11.000 на 1,6 МЛН. зл., Паморскае ваяводзтва—9.800 на 3,3 МЛН зл., Сілескае — 14.300 на 4,6 МЛН. зл., Кракаўскае—28.400 на 7,5 МЛН. зл., Львоўскае—24.100 на 6,6 МЛН. зл., Станіславаўскае—9.000 на 0,7 МЛН., і Тарнопальскае—6.300 на 1,2 МЛН. злотых.

На працягу першых 7 месяцаў бягучага году апратэставана ў Польшчы вэксалёў на агульную суму 791.300 ТЫС. злотых, з якіх у мільёнах злотых: у студзені—125,5, у лютым—118,2, у сакавіку—121,1, у красавіку—110,5 у маі—106,8, чэрвені—99,5 і ў ліпені—109,6 МЛН. злотых.

Паводле падліку тэй самай Статыстычнай Управы, у чэрвені бягучага году адбылося ў Польшчы 67 БАНКРУЦТВАЎ, у студзені—67, у лютым і сакавіку па 59, у красавіку і маі—па 62. Лічба банкруцтваў у першым паўгодзьдзі бягучага году складала 375 супроць 824 на працягу мінулага году і 516 —у 1929 годзе. У пасобных ваяводзтвах лічба банкруцтваў складала: цэнтральныя ваяводзтвы—40, усходнія—3, познанскае і паморскае—17, сілескае—3, паўднёвыя—4.

З агульнай лічбы—67 банкруцтваў — на прамысловыя фірмы прыпадае 25, гандлёвыя—40 і інш.—2.

Забойства натхніцеля „пацыфікацыі" Зах. Украіны і Зах. Беларусі Т. Галуўко

ВАРШАВА, 30. Учора ў 8 гадз. увечары, на курорце ў Трускаўцу (Львоўскае ваяводзтва), двума невядомымі забіты віцэ-старшыня ўрадавага блёку б. начальнік Усходняга аддзелу міністэрства замежных спраў — Тадэуш Галуўко. Да Галуўко, які адпачываў у сваім пакоі ў санаторыі, увайшлі двое невядомых і далі ў яго два стрэлы, а потым убілі яму нож у грудзі.

Забойства Галуўко зрабіла ў польскіх палітычных колах вялізарнае ўражаньне. Газэты лічаць, што забойства адбылося на палітычнай глебе. Прэса выказвае меркаваньне, што ў забойстве Галуўко прымала ўдзел украінская вайсковая арганізацыя. (ТАСС).

Расьце забастовачны рух

ВАРШАВА, 30. На заводзе самалётаў у Бяла-Падляскай, як паведамляе сацыял-фашысцкі «Роботнік», пачалася забастоўка 600 рабочых і служачых. На гэтым заводзе, які працуе на вайсковыя патрэбы, у адносінах да рабочых уведзен жорсткі ваенны рэжым. Прыналежасьць да якога-небудзь прафсаюзу, акрамя фашысцкага, сурова забаронена. Усіх рабочых, якія хоць крыху западазроны ў рэвалюцыйнасьці, адміністрацыя бязьлітасна пазбаўляе працы. На заводзе лютуе страшэнная эксплёатацыя. Дзённы заработак кваліфікаванага рабочага складае 4 злотых; але і гэтая жабрацкая зарплата ня выплачваецца па некалькі месяцаў. У той-жа самы час пэнсіі дырэктарату дасягаюць вялізарных разьмераў. Рабочы дзень павялічан да 10-12 гадзін. Сярод рабочых панцуе такая жудасная галеча, што ня гледзячы на зьверскі тэрор праадрыемцаў і фашысцкіх улад, ня гледзячы на пагрозу неадкладнага эвальпельня, рабочыя на працягу гэтага году бастуюць ужо трэці раз.

Як паведамляе фашысцкі друк, у Варшаве на трыкатажнай фабрыцы А. Гіршмана ўжо доўгі час ідзе забастоўка, якая выбухнула з прычыны значнага зьніжэньня зарплаты. Забастоўка ахапіла ўсіх рабочых, за выключэньнем нязначнай групы сацыял-фашысцкіх штрэйкбрэхераў. Пару дзён назад паміж бастуючымі рабочымі і штрэйкбрэхерамі, якія варочаліся з працы, распачалася бойка, у выніку якой два штрэйкбрэхеры былі цяжка паранены.

Забастоўка рабочых у лодзінскай трыкатажнай прамысловасьці працягваецца. Сходы рабочых пастанавілі забастоўку завастрыць і пашырыць, калі прадпрыемца ня выканае ўсіх рабочых патрабаваньняў.

У Верхняй Сілезіі забастоўчая хваля пашыраецца. Бастуюць два буйных жалеза-ліцейных заводы «Покуй» і «Фальва». Рабочыя змагаюцца супроць 17%-га зьніжэньня зарплаты, якое абвясьцілі прадпрыемцы.

ПАУСТАНЬНЕ У ПАРТУГАЛІІ

МАДРЫД, 28. З Лісабону паведамляюць наступныя падрабязнасьці паўстаньня ў Партугаліі, накіраванага супроць генэрала Кармона, які ўжо шосты год дыктатарствуе. Зьнешнім повадам да паўстаньня паслужыла скарачэньне пэнсіі ваенным і выкарыстаньне Кармонам ваенных фондаў у інтарэсах сваёй зграі. У 6 гадзін раніцы некалькі груп рэспубліканцаў і канстытуцыяністаў у Лісабоне прабраліся ў казармы артылерыйскага палка і, уваходучы ў згоду з некаторымі афіцэрамі, павялі за сабою гэтыя вайсковыя часьці. Паўстанцы пачалі бамбардыраваць палац, у якім знаходзіцца ўрад.

Адначасова з гэтым выбухнула паўстаньне лётчыкаў на аэрадроме ў Альбэрка, які знаходзіцца ў 30 клм. ад сталіцы. Некалькі самалётаў прымалі ўдзел у бамбардыроўцы ўрадавых будынкаў і верных ураду ваенных часьцей. Да поўдня разгарэлася жорсткая бай на вуліцах Лісабону.

Паўстанцам з пачатку ўдалося заняць шмат важных пунктаў, аднак, да 5 гадзін вечара балывя прыпасы ў іх пачалі зьмяншацца і яны былі вымушаны адмовіцца ад далейшай барацьбы. Некалькі самалётаў пераляцелі на гішпанскую тэрыторыю і спусьціліся ў Хуэльва і ў Сэвільлі. Да 8 гадзін вечара ўрад аўладаў становішчам. Мяркуюць, што ў часе вулічных баёў забіта 40 чалавек і паранена 300. Урад правёў каля 300 арыштаў.

Паступаючыя з іншых пунктаў Партугаліі паведамленьні носяць супярэчлівы характар. Паводле неправерэных вестак, выбухнула паўстаньне ў казармах Опорто і там ўсё яшчэ ідуць баі. Паведамляюць таксама аб паўстаньнях на аэрадромах у Сінтра і Амадора. Вежаўныя з Партугаліі авіятары і іншыя, варожыя ўраду Кармона, асобы робяць антымістычныя заявы. Гішпанская рэспубліканская прэса выказвае свае сымпатыі паўстанцкаму руху ў Партугаліі і прадракае яму канчатковую перамогу. Гішпанская газэта «Агора» параўноўваючы гэта паўстаньне з гішпанскім паўстаньнем у Хака і на аэрадроме «Чатырох вятроў» у сьнежні 1930, прадракае падзеньне дыктатуры ў Партугаліі.

45 АКРУГ КІТАЯ ПАД ВАДОЮ

ШАНХАЙ, 25. Прыбыўшы з Ханькоу начальнік фінансавага бюро Хубэйскага правінцыяльнага ўраду паведаміў, што 45 акруг Хубэя, найбольш насяленых і багатых, знаходзяцца пад вадою. Ня менш 10 мільёнаў насельнікаў правінцыі аказаліся зусім бяз прытулку, бяз вопраткі і бяз харчоў. Каля 10 тыс. ужо памерла ад голаду. Такіх вялізарных разьмераў паводкі Кітай ня ведае ўжо каля 500 год. Становішча зараз знач на больш сур'ёзнае, чым гэта паказана ў афіцыйнай прэсе. «У выніку паводкі, — заявіў начальнік, — можна чакаць вялізарнейшых сацыяльных патрасеньняў ва ўсім Кітаі. У Хубэі, Хунані, Цьзянсі і Анхуэй ёсьць ня менш 25 млн. чалавек, для якіх ёсьць толькі два выхады: або галодная сьмерць, або сацыяльны пераварот».

Ніякіх перагавораў аб заключэньні пакту аб ненападзе паміж Польшчай і СССР не вялося і ня вядзецца

ЗАЯВА тав. ЛІТВІНАВА ПРАДСТАЎНІКАМ ЗАМЕЖНАГА ДРУКУ

БЭРЛІН, 28-VIII. Нарком замежных спраў т. Літвінаў прыняў сёньня прадстаўнікоў нямецкага і замежнага друку ў Берліне і зрабіў наступную заяву:

«За апошні час у друку ня раз зьяўляліся, а за апошні час і атрымалі асаблівую вымушанасьць, весткі аб нібы пачатых, ідучых ці аднаўшыхся перагаворах паміж савецкім і польскім урадамі аб заключэньні пакту аб ненападзе. Паміж органамі друку і тэлеграфн. агэнцтвамі пачалася нават палеміка аб тым, дзе гэтыя перагаворы вяліся, па чыёй ініцыятыве, ці непасрэдна паміж Савецкім Саюзам і Польшчай, ці пры дапамозе трэціх дзяржаў.

Гэтыя спрэчкі былі зусім лішнія, бо ніякіх перагавораў не вялося і на вядзецца. Аб гэтым заяўлялася не адзін раз савецкім друкам і ТАСС'ам, але я лічу ня лішнім пацьвердзіць гэтыя заявы словам чалавека, які, здавалася-б, павінен быў-бы ведаць аб перамовах, калі-б моглі месца. Я пераканан, што справа міру і ўзаемаадносін паміж краінамі ня толькі на выйграе, а хутчэй церпіць ад затуманьваньня сапраўднасьці і ад паваеннленьняў, ашукваючых грамадзкую думку. У сучасны момант больш, чым калі-небудзь неабходна ясьнасьць і выразнасьць у паказаньні існуючых паміж краінамі ўзаемаадносін.

Якія факты? У жніўні 1926 году, г. зн. роўна пяць год таму назад, савецкі ўрад запрапанаваў польскаму ўраду заключыць пакт аб ненападзе і ўручыў праект такога пакту. Аналягічныя прапановы былі зроблены савецкім урадам усім прыбальтыцкім краінам. Польскі ўрад тады адказаў адмоўна да савецкай прапановы. Ён, зразумела, не адхіліў яе ў простай форме, што дыпляматыяй рэдка практыкуецца, а паставіў заключэньне пакту ў залежнасьць ад заведама неадпавядаючых для Савецкага Саюзу ўмоў, якія не павінны закранаць узаемаадносін паміж СССР і Польшчай. З тае прычыны, што польскі ўрад на гэтых умовах настойваў, — згода ня была дасягнута і перамовы зусім спыніліся ўжо ў 1927 годзе. І з таго часу ні разу не аднаўляліся. Чуткі пра тое, што нібы савецкі ўрад у жніўні 1930 году адназіў сваю прапанову пазьней зьяўляюцца выдумкай. Савецкі ўрад ня меў поводу паўтараць сваю прапанову, бо польскі ўрад не даваў яму ніякага поводу думаць, што ён зьмяніў свае адносіны да Савецкага Саюзу, бяручы назад высунутыя ім умовы.

Уручаны гэтымі днямі польскім пасланьнікам у Маскве панам Патэкам дакумант пішні раз пацьвердзіў незьменнасьць адмоўных адносін польскага ўраду да пакту, бо ў дакуманце ня толькі пералічаны отарыя ўмовы, але і дана новае. Уручаючы гэты дакумант, пан Патэк не рабіў прапановы аб адпаў Патэк не рабіў прапановы аб адпаўпаўпаньні перамоў, але і сам тлумачыў уручэньне дакументу жаданьнем падгуляціць вынікі перамоў 1926-27 гадоў. Напярэдадні ўручэньня дакументу пан Патэк быў у мяне і ні словам нават не абмовіўся аб будучым уручэньні дакументу і наогул аб пакце аб ненападзе, паведаміўшы, што ён выяжджае ў водпуск.

Застаецца толькі дадаць, што ўзаемаадносіны паміж Польшчай і СССР ня былі прадметам перамоў паміж СССР і трэцімі краінамі.

Савецкі ўрад паранейшаму лічыць пажаданым заключэньне пакту аб ненападзе з усімі краінамі, з якімі ён знаходзіцца ў непасрэдным кантакце, і ён усім гэтым краінам у свой час рабіў адпаведную прапанову. Ён лічыць, што абавязацельствы аб ненападзе, аб захаваньні міру павінны быць узяты на сябе ўсімі дзяржавамі бяз усякіх умоў, тым больш, што агульны пакт Келёга аб ненападзе падпісан таксама бяз усякіх умоў.

Савецкія прапановы аб заключэньні пактаў прыняты і ажыцьцёўпоны да гэтага часу толькі Нямеччынай, Турцыяй, Літвой, Парсіяй і Аўганістанам. Да ліку гэтых краін мы спадзяемся аднесьліку гэтых краін мы спадзяемся аднесьці і Францыю, у перамовах з якой паці і Францыю, у перамовах з якой паці і Францыю, у перамовах з якой па